

ROK IV

Nr 223 (1262)

DZIENNIK POLSKI

JUTRO W NUMERZE:

BOGDAN BRZEZIŃSKI:

SZUKANIE DZIURY NA CAŁYM

CZY
TAK
NIE

Wydanie A

Kraków, poniedziałek 16 sierpnia 1948 r.

Cena 10 zł

Wrocławski

Kongres

Pokoju

Starożytni utrzymywali, że muzy milczą, kiedy mówi orzeź. Pisarze muszą mówić i mówić głośno właśnie dlatego, aby nie przemówił orzeź. Głosy ich zwrócone są do wszystkich ludzi dobrej woli, gdziekolwiek żyją. Każdy imperializm niebezpieczny jest dla kultury, ale po dwakroć niebezpieczny jest imperializm ludzi, którzy swoje techniczne zdobycze uważają za szczyt ludzkich osiągnięć.

My jesteśmy na przeciwnym biegunie — cenimy harmonijny, wszechstronny rozwój człowieka.

Dziś staliśmy się najwytrwalszymi, najbardziej bezinteresownymi obrońcami europejskiej kultury. Dla wykształconych mieszkańców (dziś już nie liczących) kultura to muzealne zbiory, dla nas — to źródło natchnienia. Nie znaczy to wcale, że w każdej dziedzinie nauki czy sztuki wyprzedziliśmy wszystkich, ale to znaczy, że wyprzedziliśmy wszystkich w rzeczy najważniejszej — w budowaniu nowego społeczeństwa, w kształtowaniu nowego człowieka. Oto dlaczego idzie za nami wszystko co żywe, wielkie i prawdziwie nowe za granicami naszego kraju, kwiat europejskich narodów — najwybitniejsi uczeni, pisarze, artyści. A kto jest przeciw nam? Barbarzyńca, który skusiwszy się na zyski, proponuje zniszczyć bombą Stary Świat.

Wiemy, że sprawa pokoju jest w mocnych rękach. Wierzmy w triumf rozumu i kultury, w zwycięstwo człowieka.

ILIA ERENBURG

Sywetki ludzi Kongresu

ILIA ERENBURG

Urodził się w r. 1891 w Moskwie i jest jednym z najpopularniejszych współczesnych pisarzy radzieckich. Już w wieku lat piętnastu przyłączył się do ruchu rewolucyjnego. Przebywał wielokrotnie za granicą i jest doskonale znawcą stosunków i problemów zachodnio-europejskich. Jego powieści i reportaże zyskały mu dużą popularność w całym świecie.

Dorobek literacki Erenburga, który debiutował jako poeta, jest bardzo bogaty i obejmuje niemal wszystkie gatunki literackie. Światową sławę zyskały mu już jego pierwsze powieści „Julio Juvenio” (1921), „Miłość Joanny Ney” (1924) — zbliżone do pamfletu politycznego. Twórczość Erenburga pozostaje na pograniczu prozy artystycznej i publicystyki; powieści jego cechuje porywająca akcja o wątku awanturczym i satyry społecznej. Niemniejże znaczenie mają reportaże i eseje Erenburga, wyrażające jego żarliwy humanizm. Reportaże z ostatniej wojny zyskały mu wyjątkową popularność, zwłaszcza wśród żołnierzy Armii Czerwonej.

Erenburg jest przedstawicielem najlepszych tradycji postępowej literatury rosyjskiej, poczuwającej się do europejskiej wspólnoty kulturalnej Europy i występującej w jej obronie.

JULIAN HUXLEY

Znakomity biolog i pisarz angielski, młuk słynnego darwinisty Tomasza Huxleya urodził się w roku 1887. Studiował w Eton, Balliol College i Oxford. W roku 1908 jako młody, ale doskonale zapowiadający się uczeń, zdobywał nagrodę Newdigate. Od roku 1909 wykłada zoologię w Balliol College, zaś od 1913 do 1916 w Instytucie Rice (Texas) w Stanach Zjednoczonych. Po pierwszej wojnie światowej zostaje profesorem Uniwersytetu w Oxfordzie. Jego prace naukowe i działalność publicystyczna zjednują mu światową sławę. W roku 1946 zostaje generalnym dyrektorem UNESCO.

Z ważniejszych jego prac wymienić należy „Animal Biology” wydaną wspólnie z profesorem Haldane oraz z H. G. Wellsem „The Science of Life”. Julian Huxley jest również znakomitym pisarzem i publicystą. Prócz wielkiej ilości drobniejszych artykułów na tematy socjologii naukowej, ma on za sobą szereg wiekszych prac o bogatej i różnorodnej tematyce. Na język polski zostały przetłumaczone trzy jego książki m. in. „My Europejczycy” w której poddaje on druzgocącej krytyce nazistowskie teorie rasizmu. Jest szczerym bojownikiem o postęp i pokój światowy, jakkolwiek usiłuje on społeczne problemy świata rozwiązać na gruncie kapitalistycznym. Ostatnią jego książką jest wydana w roku 1946 „Man in the modern World”.

Julian Huxley napisał podczas wojny:

„Jedną rzeczą jest wykazanie, że nowoczesna wojna jest szkodliwa dla gatunku, a drugą zrobienie czegoś dla jej zlikwidowania. Cóż może odpowiedzieć biolog tym, którzy twierdzą, że wojna jest nieunikniona, gdyż jak mówią jest ona naturalnym wytworem natury ludzkiej, a natura ludzka nie może przecież być zmieniona?”

Na to pytanie biolog może dać zachęcającą odpowiedź: wojna nie jest nieuniknionym zjawiskiem w życiu ludzkim. Kiedy zaś mówi się w tym wypadku o naturze ludzkiej, to ma się w rzeczywistości na myśli wyraz tej natury, a ten może być zawsze zmieniony”.

JÓZEF CHAŁASIŃSKI

Urodził się w 1904 r. w Rudnikach pod Lublinem, uzyskał doktorat filozofii w zakresie socjologii w 1927 na Uniwersytecie Poznańskim. Habilitował się w r. 1931 na wydziale humanistycznym UP. z zakresu socjologii. Po uzyskaniu docentury studiował dwa lata w St. Zjedn. Ameryki Północnej i w Anglii. W latach 1934—35 prowadzi wykłady zleczone z zakresu socjologii wychowania na wydziale humanistycznym U. P. W r. 1936 powołany został na stanowisko dyrektora Państwowego Instytutu Kultury Wsi.

Jako dyrektor Państwowego Instytutu Wsi w latach przedwojennych, prof. Chałasiński dążył do ożywienia działalności badawczej i wymiany zdobytych naukowych, między ośrodkami myśli socjologicznej w Polsce. Działalność prof. Chałasińskiego miała przełomowe znaczenie dla rozwoju socjologii polskiej, specjalnie jeśli chodzi o socjologię wychowania i socjologię wsi.

Oprócz wielkiej wartości naukowej niektóre z dzieł prof. Chałasińskiego — zwłaszcza „Młode pokolenie chłopów” i „Społeczna genealogia inteligencji polskiej” miały wyraźnie postępowy charakter społeczny. Wiąże się to z sympatiami tego uczonego dla postępowych ruchów ludowych w Polsce.

Po wojnie J. Chałasiński zostaje profesorem zwyczajnym U. Ł. oraz dyrektorem głównego ośrodka socjologicznego w Polsce, Polskiego Instytutu Socjologicznego, gdzie kieruje pracami badawczymi. Jest autorem wielu artykułów poświęconym zagadnieniom demokratyzacji kultury oraz reformy szkolnictwa wyższego.

„Proces demokratyzacji kultury — pisze prof. Chałasiński w jednym ze swych artykułów — to nie jest sprawa jej mechanicznego upowszechnienia, lecz zagadnienie nowego układu grup społecznych i ich udziału w twórczości kulturalnej i w konsumpcji. Kulturę tworzy nie abstrakcyjny człowiek, lecz indywidualność ludzka, która tkwi korzeniami w życiu określonych grup społecznych”.

Uzupełnienie listy delegatów polskich

Polska Agencja Prasowa uzupełnia ogłoszoną wczoraj listę delegatów polskich na Światowy Kongres Intelektualistów we Wrocławiu nazwiskami poety Władysława Broniewskiego, reżyserki filmowej Wandy Jakubowskiej i poety Juliana Tuwima.

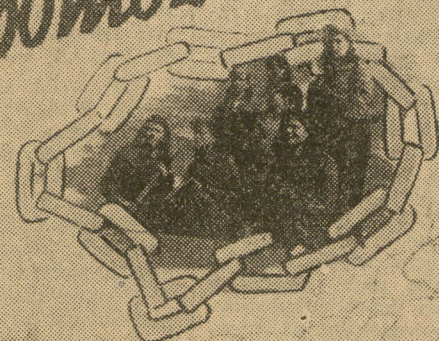
Wystawa dorobku młodzieży pracującej

Foto A. Nowosielski

AIDEZ NOUS!

pomóżcie nam!

Warszawa żyje od tygodnia pod znakiem Międzynarodowej Konferencji Młodzieży Pracującej. Kierownictwo Konferencji postanowiło spopularyzować zagadnienia, którymi Konferencja się zajmuje przez wystawę obrazującą dorobek i osiągnięcia młodzieży pracującej całego świata. Otwarcie wystawy, która mieści się w salach Muzeum Narodowego odbyło się onegdaj. Na zdjęciu z lewej: przewodniczący SFMD Guy de Boisson przecina wstęgę, z prawej na pierwszym planie min. Skrzyszewski. Specjalnym zainteresowaniem cieszyły się stoiska krajów walczących o wolność. „Pomóżcie nam” głosi plakat w pawilonie walczącej Grecji (na zdjęciu u góry). Solidarność i pomoc wzajemna młodzieży pracującej całego świata jest właśnie hasłem i celem Konferencji.

Rafał Klarowicz

Szwajcaria pachnie... skandalami

(Korespondencja własna „Dziennika Polskiego“)

W

Genewa. w sierpniu pojęciach i wyobrażeniach nie-Szwajcara jest solidna, spokojna i nie dotknięta przez żadną z wojen światowych Szwajcaria oazą dobrobytu i uczciwości. Biorąc rzecz powierzchownie, jest to spojrzenie słuszne i odpowiadające rzeczywistości. Można przed domem, przed bramą, zostawić całą baterię flaszek z mlekiem i nikt jej nie zaatakuję. Można postawić w każdym mieście, w każdej wiosce samochód naładowany kuframi i walizkami, można go nie zamknąć i nie nie zginić, nie się nie ulotni. Ani maszyna, ani jej zawartość (Mila maszynistka pisząca te słowa wtrąca tu wprowadzić, że w pewnym wielce szanowanym domu towarowym skradziono jej, względnie „wyciągnięto z ręki” portmonetkę, ale trzeba powiedzieć, że jest to wypadek sporadyczny). Na ogół, jeżeli chodzi o uczciwość i solidność tzw. szarego człowieka, to stoi ona na poziomie bardzo wysokim.

Nieco inaczej wyglądają sprawy w tzw. sferach wyższych, obracających wielkimi kapitałami i zarabiających fantastyczne sumy. Tutaj prosperity szwajcarska, będąca przede wszystkim rezultatem wyeliminowania Niemiec z rynków europejskich, wytworzyła atmosferę sprzyjającą skandalom i aferom, bliźniaczo podobnym do skandalów i afer rozgrywających się w przerażającej ilości na terenie, powiedzmy, Francji. Łatwość wielkich zarobków i chciwość podają tu sobie ręce.

Miesiąc ubiegły był w Szwajcarii

Lombardo Toledano nie przybędzie

Prof. Lombardo Toledano, przywódca meksykańskiej partii ludowej i przewodniczący Konfederacji Pracy Ameryki Łacińskiej przesłał z Mexico City do komitetu organizacyjnego Światowego Kongresu Intelektualistów we Wrocławiu depesze zawierające, że nie będzie mógł przybyć na kongres. Powodem zaniechania podróży jest kryzys ekonomiczny w Meksyku w związku z dewaluacją waluty meksykańskiej w stosunku do dolara.

Partia ludowa, na której czele stoi Toledano oskarża rząd Meksyku, iż nie przewidział katastrofalnego spadku rezerwy dolarowych i nie zapobiegł dewaluacji. Partia ludowa domaga się zastosowania środków kontroli nad gospodarką kraju.

pod tym względem niemal rekordowy. Przez salę sądową przewinęły się dziesiątki aferzystów, niebieskich ptaków i spekulantów. Cały ten światek uwikłany jest w afery przemysłowe, szmuglerskie i ubezpieczeniowe. Liczne rozprawy sądowe wykazały, że oskarżeni są związani jakimiś tajemnymi nićmi z szwajcarskim światem handlowym, bankowym i przemysłowym.

Najwięcej stosunkowo hałasu wywołał proces o spekulację walutową, który się toczył w Szwajcarii francuskiej. Jednym z głównych oskarżonych był w nim wysoki oficer armii szwajcarskiej. Choć śledztwo przeciwko niemu toczyło się przez kilka miesięcy, nie pozostawiając wątpliwości co do winy, władze wojskowe nie zawieszały pana pułkownika w urzędowaniu. Dopiero po wyroku kierownik departamentu wojskowego zdecydował się jednak na wyrzucenie ptaszka.

Drugim takim ptaszkiem był w procesie, o którym mowa, redaktor pisma gospodarczego, wydawanego przez banki i wielki przemysł. Przewód sądowy wykazał niezbicie, że pan redaktor, znalazłszy się w wirze wielkich spraw i interesów, myślał nie tylko o swoich mocodawcach, ale i o sobie.

Sprawą innego typu, wyrosłą jednak na podłożu chciwości, jest afera ze spadkiem po Ignacym Paderewskim. Aferę tę mimo poruszenia, jakie wywołała w prasie, otacza mgła tajemnicy. Wszyscy wiedzą, że coś tu jest nie w porządku, wszystkim wiadomo, że wspaniałe urządzenie pałacyku Paderewskiego w Morges gdzieś się ulotniło, ale jakoś nie można dotrzeć do sedna. Przyczyna tego leży niezawodnie w tym, że szwajcarskim zarządcą masy spadkowej po Ignacym Paderewskim jest dyplomata szwajcarski, pozostający w czynnej służbie.

Zupełnie inną dziedzinę skandali i skandalików reprezentują procesy i afery pozostające w związku z tzw. polityką. Chodzi tu przeważnie o procesy, które się toczyły w ostatnich czasach przeciw różnym hitlerowcom szwajcarskim. Znalazł się wśród nich jeden, który jako SS-owiec w straszliwy sposób znęcał się nad ofiarami jednego z niemieckich obozów koncentracyjnych. Mieszkało to sobie spokojnie w Szwajcarii, miało papiery w porządku, dopiero przypadek odkrył, że ma się tu do czynienia z bestią w ludzkim ciele.

Na ogół procesy przeciw szwajcarskim przyjacielom Hitlera dowodzą, jak bardzo władze szwajcarskie, su-

rowe i bezwzględne w stosunku do najmniejszego przekroczenia popełnionego czy to przez szwajcarskich lewicowców, czy też przez cudzoziemców, patrzą i patrzą przez palce na ludzi, dla których Adolf Hitler był bożyszczem. Może najbardziej charakterystyczny dla tej pobłażliwości w stosunku do różnego typu i różnej maści hitlerowców i faszystów jest wypadek następujący:

Przed jakimś rokiem pewna wielka firma szwajcarska zaangażowała na wysokie stanowisko Niemca, znanego i osławionego hitlerowca. Kiedy ów inżynier-chemik przyjechał do Bazylei, by rozpocząć pracę, podniósł się w prasie wielki gwałt. W rezultacie władze szwajcarskie oświadczyły, że choć pan SS-owiec jest znakomitym fachowcem, uważają jego pobyt za niewskazany. Oświadczone równocześnie, że hitlerowski chemik będzie musiał najpóźniej do 1 stycznia br. opuścić Szwajcarię.

I cóż się okazuje? Oto w sierpniu br. „fachowiec” przebywa jeszcze ciągle w Szwajcarii. Tylko, że zamiast w Bazylei, mieszka sobie gdzieś nad jakimś malowniczym jeziorem. Z pewnością mu nienudno, z pewnością ma dookoła siebie kilku niemieckich sympatyków partyjnych, którzy dzięki jakimś „chodom”, dzięki jakimś wpływom, a przede wszystkim dzięki istniejącej ofensywie pobłażania i litości dla narodowych socjalistów, widocznej w całej Europie zachodniej, korzystają z prawa azylu.

Niechaj się więc nikt poza Szwajcarią nie łudzi, jakoby mleko stojące spokojnie pod drzwiami domów i samochodów z licznymi skarbnami parkującymi na ulicach, wyczerpywały problem szwajcarskiej moralności i uczciwości. Problem ten przy bliższej analizie wygląda jak jezioro: z zewnątrz, od góry — czysta, nieskażona, jasna tafla. Wystarczy jednak sięgnąć nieco głębiej, by trafić na kamienie, muł i wodorosty.

Fraszka aktualna

Czarna reakcja

Szedł reakcjonista
Spotkał go przyjaciel.
— Chodźmy do kawiarni,
Pogadamy, bracie!
— Pogadamy? O czym?
Gadać mi się nie chce.
Ale bardzo chętnie
Z godzinkę poszpecę!...

BA

A. K. Męclewski

Port triesteński w ofensywie

Sytuacja portu w Trieście nigdy nie była zbyt różowa. Zarówno Włochy jak i Jugosławia rozporządzają kilkoma dużymi portami. Triest nie posiada żadnego zaplecza gospodarczego i stanowi — właściwie rzecz biorąc — port samodzielny, zależny od ładunków tranzytowych państw Europy środkowej, nie posiadających własnego dostępu do morza. Czechosłowacja i Węgry zainteresowane są przeładunkami swych towarów w Trieście bez względu na to, do jakiego państwa by należał. Ponieważ port triesteński wyszedł z wypadków wojennych bez szwanku i zachował w stanie niemal doskonałym swe zdolności przeładunkowe, z natury rzeczy wraca dziś do swej naturalnej roli światowego portu tranzytowego krajów Europy Środkowej, basenu śródziemnego oraz Bliskiego Wschodu.

Brak własnego zaplecza gospodarczego hamował rozwój portu oraz ożywiając działalność handlową i skiero-ował zainteresowania triesteńskich kół gospodarczych na działalność przemysłową. Już w 1929 roku zainteresowane koła założyły i uruchomiły spółkę pod nazwą „Triesteński port przemysłowy”, opartą na wydanej w 1928 roku przez rząd włoski ustawie, która przyznawała ulgi podatkowe i celne wszystkim przedsiębiorstwom przemysłowym nowozałożonym, przebudowanym lub poszerzonym na terenie wyznaczonym specjalnie strefy, jak również odbierała prawo własności pewnych obiektów w wypadkach uzasadnionych interesem powszechnym.

Ponieważ ustawa włoska wygasła w 1943 roku, triesteńskie sfery gospodarcze czynią obecnie starania u amerykańskiego Zarządu Wojskowego o przywrócenie tej ustawie mocy obowiązującej i stworzenie przez to podstawy do odnowienia działalności wolnej strefy przemysłowej. Znaczenie tej strefy jest dla Triestu ogromne, powstała tam bowiem nowe gałęzie przemysłu będą mogły spowodować potrzebne surowce bez opłat celnych, przebiegać ze swobodą i bez jakichkolwiek przeszkód celnych eksportować. Tak dogodne warunki pracy stanowią dla obcych kapitałów znakomitą podłogę do inwestycji i zakładania swych oddziałów na terenie wolnej strefy.

Według ostatnich doniesień duże zainteresowanie strefą wykazał kapitał amerykański, który pragnie tam założyć wielką montownię samochodów i maszyn; kapitał austriacki przewiduje założenie filii fabryki zapalek „Solo AG”, podobnie jak swe fabryki wybudują w wolnej strefie rafineria nafty „Aquila” i rafineria olejów mineralnych „S. Sabba”. Zapowiedziano już uruchomienie kilku nastu fabryk konserw rybnych, farb, mydła, margaryny i wyrobów tytoniowych.

Wolna strefa przemysłowa powstanie w części portu, przeznaczonej poprzednio na saliny. Rozpoczęto już wielkie inwestycje, które mają ułatwić prace wolnej strefy. Osusza się saliny, przeprowadza się nowe drogi, zakłada tory kolejowe, instalacje elektryczne i wodociągowe, remontuje baseny portowe oraz buduje stację przetokową dla rafinerii ropy „Aquila”.

Powstanie w Trieście wolnej strefy przemysłowej interesuje Polskę nie tylko dlatego, iż wolna strefa będzie współpracowała z Komitetem dla planu Marshalla w Paryżu, ale głównie jako istniejący i poważny konkurent dla naszego młodego Szczecina. Prace nad otwarciem w Trieście wolnej strefy przemysłowej winny wpłynąć na dalsze przyspieszenie prac w porcie szczecińskim i jak najszybsze powiązanie go ze światem drogą siecią żeglowną, opartą o rozbudowane magazyny i urządzenia przeładunkowe.

Pomyślny bilans produkcji w Czechosłowacji

Praga, 15 sierpnia (P). Dane produkcyjne za lipiec br. wykazują znaczny wzrost wytwórczości w przemyśle czechosłowackim, w porównaniu z odpowiednim okresem ub. roku.

Wydobycie węgla doszło do 1,405 tysięcy ton w lipcu wobec 1,279 tysięcy ton rok temu. Produkcja surowców wyniosła 141 tysięcy ton wobec 136 tys. ton. Wzrosła również poważnie produkcja stali.

Komitet obrony Kabacińskiego

Paryż, 15 sierpnia (P). — Pismo „France d'Abord” podaje, że w Auchel, (departament Pas de Calais) powstał komitet obrony kapitana Moreau i Kabacińskiego, obejmujący wszystkie miejscowe organizacje ruchu oporu. Komitet zwrócił się do prezydenta Republiki z prośbą o audiencję. Na dzień 22 sierpnia br. komitet zwołał masowy wiec na największym placu miasta.

Odmrożenie rachunków w strefach wschodnich

Swiece i pigułki witaminowe nie uratują sytuacji stref zachodnich

Berlin, 15 sierpnia (API). Szef administracji radzieckiej w Berlinie, generał Kotikow wydał burmistrzowi Berlina rozkaz odmrożenia wszystkich rachunków w starych markach i udzielenia właścicielom prawa dysponowania nimi. Od najbliższej niedzieli stare marki na rachunkach bankowych będą zmienione na nowe, kursujące obecnie w radzieckiej strefie okupacyjnej.

Rozkazowi temu państwa zachodnie przeciwstawiły niejasną obietnicę wypłacenia pozostałych 20 marek przynależnych każdemu obywatelowi w strefach zachodnich od czasu wprowadzenia reformy w czerwcu br.

Mocarstwa zachodnie obiecały wymienić 60 marek na osobę, lecz wypłacono dotychczas tylko po 40 marek. Obiecuje się wypłacić pozostałe 20, lecz nie więcej.

Jakkolwiek sytuacja szarego człowieka w Berlinie jest obecnie godna pożałowania — będzie ona jeszcze znacznie gorsza w zimie — przepowiadali mówcy na piątkowej konferencji partii socjal-demokratycznej, odrzucając propozycję współpracy z niemiecką komisją gospodarczą, jedyną samorządową demokratyczną w strefie radzieckiej. Prawicowi socjaliści oświadczyli chłodno, że około 50 procent robotników w zachodnich sektorach Berlina będzie bez pracy w ciągu zimy, podczas gdy pozostałe 50 będzie zarabiał minimum niezbędne do przeżycia.

Już teraz zamierzają wszyscy gromadzić świece, aby nie siedzieć w ciemnościach przez całą zimę, oraz pigułki witaminowe, które mają ochronić ludność przed niebezpieczeństwem amerykańskiego sztucznego pożywienia. Sprawa opału przedstawia się tragicznie — tak, że socjal-demokraci postanowili po pewnym wahaniu prosić Anglo-Amerykanów o dostarczenie samolotem większej ilości węgla.

Podczas gdy politycy prawicowi uważają świece, pigułki witaminowe i listy błagalne za jedyne lekarstwo na fatalny stan zachodniej części Berlina, niemieckie związki zawodowe wypowiadają wojnę spekulantom z czarnego rynku. „Istnienie dwóch walut w Berlinie demoralizuje coraz bardziej ludność, która woli spekulację od pracy” — oświadcza federacja niemieckich związków zawodowych i wzywa

wszystkich członków do czynnego udziału w walce ze spekulantami, którzy po skutecznych środkach zastosowanych przeciwko nim w sektorze radzieckim, przenieśli się do sektorów zachodnich. Związki zawodowe w Niemczech zachodnich, zwłaszcza w Bawarii i brytyjskiej strefie okupacyjnej, energicznie walczą o równowagę płac i cen, i przed-

stawili konkretne żądania anglo-amerykańskim władzom wojskowym.

W brytyjskiej strefie Niemiec ludność nie dokonuje żadnych zakupów, protestując w ten sposób przeciwko gwałtownej wyższości cen i drastycznemu brakowi pieniędzy. Począwszy od najbliższej niedzieli, ceny biletów kolejowych w zachodnich Niemczech wzrosną o 40 procent. Władze Bizowni oświadczają, że fundusze zarządów zachodnio-niemieckich są na wyczerpaniu, wobec czego wzrost cen przekroczy wszelkie oczekiwane granice.

Przyjęcie w Prezydium Rady Ministrów

Warszawa, 15 sierpnia (P). Z okazji Międzynarodowej Konferencji Młodzieży Pracującej minister Oświaty dr Skrzyszewski z małżonką wydał w salach Prezydium Rady Ministrów przyjęcie, na które przybyli przedstawiciele delegacji biorących udział w obradach Konferencji.

W przyjęciu wzięli udział: przewodniczący Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej p. Guy de Boisson, przedstawiciele Rządu z ministrem Podeszwym, ministrem Szymanowskim, ambasadorem Wierbowski, wiceministrem Wojskim, wiceministrem gen. Jaroszewiczem, szefem Sztabu Generalnego gen. Korczycem, wicemin. Rekiem, wicemin. Balcim, wiceministrem Kościńskim na czele.

Obecni byli również przedstawiciele Korpusu Dyplomatycznego: ambasador ZSRR — Lebiedew, ambasador Czechosłowacji — Pisek, posłowie: Holandii Flaes, Szwajcarii Ganz, Bu-

garii Tagaroff, Hiszpanii Sanchez Arcas, Brazylii Medeiros de Peco, Danił Eickhoff, chargé d'affaires: Kanady, Węgier, Norwegii oraz przedstawiciele ambasady Jugosławii i Wielkiej Brytanii.

Ponadto w przyjęciu wzięli udział: przedstawiciele polskiego świata nauki, kultury, sztuki oraz ruchu zawodowego.

„To nie oznacza braku sympatii dla Polaków...”

Nowy Jork, 15 sierpnia (BS). W numerze z 17 lipca katolickiego tygodnika „The America” wydawanego przez Jeżytywnych znajdujemy atak na polskie granice zachodnie. Pismo uważa je za niesprawiedliwe, opierając przy tym argumentami Fostera Dulleasa i b. ambasadora rządu londyńskiego

Egipska wysprzedaż

Londyn, 15 sierpnia (P). Dziennik „Daily Telegraph ANC Morning Post” donosi o sprzedaży firmie amerykańskiej bawełny, należącej do rządu egipskiego, na sumę około 1.5 miliona f. szt. Według doniesień dziennika, była to prawną transakcją dokonaną między władzami egipskimi a firmą amerykańską Anderson, Clayton and Co. Brak bliższych danych, dotyczących ilości sprzedanej bawełny oraz jej ceny. Według pogłoszek, bawełna sprzedana została poniżej cen rynkowych.

Komentując tę transakcję rządu egipskiego, korespondent „Financial Times” zaznacza, że sprzedaż bawełny poniżej cen rynkowych świadczyłaby bądź o dewaluacji waluty egipskiej, bądź też o tym, że rząd egipski bardzo potrzebuje dolarów.

Czarny rynek na papierosy w Anglii

Londyn, 15 sierpnia (API). W związku z wprowadzeniem w W. Brytanii dalszych ograniczeń tytoniowych oczekuje się, że w końcu miesiąca powstanie w Anglii „czarny rynek” na papierosy. Dostawa papierosów w przyszłym miesiącu ma spaść do poziomu z r. 1939, a za przebieżaniem od tamtego czasu wzrosło wielokrotnie. Wobec takiego stanu rzeczy palacze gorączkowo zaopatrują się w zapasy, co powoduje już teraz 2 i 3-krotne podrożenie wyrobów tytoniowych.

Hitlerowcy próbują wykorzystać swe stosunki skandynawskie

Sztokholm, 15 sierpnia (P). Korespondent dziennika „Morgen Tidningen” donosi z Lubece, że wybitni hitlerowcy zajmują obecnie kilka odpowiedziałnych stanowisk w brytyjskiej strefie okupacyjnej Niemiec. Znani agenci gestapo i dy-

plomaci hitlerowscy, którzy pracowali w latach wojny w Szwecji, usiłują wykorzystać obecnie swoje znajomości w krajach skandynawskich dla odegrania kierowniczej roli w stosunkach handlowych pomiędzy Szwecją a Niemcami zachodnimi.

B. kierownik urzędowej niemieckiej agencji prasowej w Sztokholmie von Knorre jest publicystą gospodarczym w piśmie „Nordischer Wirtschaftsdienst” propagując szczególnie gorąco idee jak najszybszej wymiany handlowej niemiecko-szwedzkiej. B. dyrektor niemiecko-szwedzkiej izby handlowej Becker stał się rzeczoznawcą do spraw skandynawskich w izbie przemysłowo-handlowej w Lubece.

Agent gestapo w Szwecji — Schremm jest obecnie redaktorem w „Luebecker Nachrichten” wypowiadając się tam często za rozwojem handlu pomiędzy zachodnimi Niemcami i Skandynawią.

„Poznałem okrucieństwo systemu”

Dziennikarz amerykański o sytuacji Murzynów

Nowy Jork, 15 sierpnia (API). Wielki dziennik nowojorski „New York Herald Tribune” zamieszcza artykuł amerykańskiego reportera Sprigle'a, który przez 4 tygodnie podróżował uchałkierowany na Murzyna po stanach południowych USA.

„Żyjąc jako czarny wśród 10 milionów Murzynów — pisze Ray Sprigle — poznałem ucisk i okrucieństwo systemu dyskryminacji. Był to dla mnie nowy i zupełnie nieznan świat, o którym nie miałem pojęcia pomimo licznych podróży na południe. Na północ Murzyni mogą się bronić przeciwko dyskryminacji — na południu jest ona uświęconym prawem. Murzyn płaci kary, bywa zamykany w więzieniu, nie-

rzadko zabijany, jeśli usiłuje wejść na stację kolejową wejściem przeznaczonym dla białych, jeżdżąc w przedniej części tramwaju czy autobusu lub w wagonie, zajmowanym przez białych.

Czarne dzieci nie mają wstępu do szkół, gdzie są dzieci białe i muszą uczyć się w specjalnych szkołach murzyńskich o opłakany poziomie. W razie rozruchów rasowych tylko Murzynom grozi szubienica lub więzienie”.

Sprigle odbył 4-tygodniową podróż w towarzystwie grupy Murzynów, dostarczonej przez towarzystwo emancypacji kolorowych i wszędzie wśród Murzynów przyjmowany był jako jeden z nich.

Bernadotte nie wątpi

Zydzi żądają zakończenia rozejmu

Lake Success, 15 sierpnia (API). Rząd żydowski wezwał Radę Bezpieczeństwa do zakończenia rozejmu, który nakłada na Żydów wielkie ciężary wydatków wojennych i poddaje Państwo Żydowskie kontroli międzynarodowej, bezowocnej na dalszą metę.

Przedstawiciel żydowski w ONZ Aubrey Eban oświadczył, że narody zjednoczone powinny ustanowić termin zakończenia rozejmu, w którym albo powinien zostać zawarty pokój, albo rząd żydowski mógłby sam szukać wyjścia z impasu przy pomocy własnej akcji.

Atak na Latrun był najlepszym dowodem, że taka sytuacja nie może trwać dłużej, ponieważ żaden z problemów, jakie wtworzyła ta wojna nie może być rozwiązany w ramach rozejmu. Eban podkreślił, że jeśli Narody Zjednoczone nie będą mogły zapewnić Jerozolimie dostaw wody, rząd żydowski będzie się uważał za uprawniony do podjęcia akcji na własną rękę.

Rząd żydowski żąda prawa zajęcia Latrun i zreperowania stacji pomp przez wojsko żydowskie, oraz dostarczenia przez Narody Zjednoczone materiału i części zamiennych do reparacji. Po dłuższej dyskusji Rada Bezpieczeństwa postanowiła wysłać do rozejmcy Bernadotte'a telegram, ża-

dający zapewnienia dostaw wody dla Jerozolimy.

Bernadotte, rozejmca ONZ dla Palestyny, który przybył wczoraj do Sztokholmu oświadczył, że jeśli uda mu się utrzymać rozejm jeszcze przez 6 tygodni, wojna w Palestynie będzie skończona.

Policyjna blokada portu w Taranto

Rzym, 15 sierpnia (S). Dziennik „Unita” donosi z Taranto, że oddziały policyjne przeprowadziły oblężenie portu oraz dzielnic przyległych w celu zapewnienia bezpieczeństwa ładowaniu materiałów wojennych, przeznaczonych dla greckich wojsk rządowych. Załadowanie utrzymywane jest w głębokiej tajemnicy przed ludnością.

Podział majątku b. Ligi Narodów

Nowy Jork, 15 sierpnia (S). Sekretarz generalny ONZ Trygve Lie oświadczył, że majątek pozostały po Lidze Narodów zostanie rozdzielony pomiędzy byłych członków Ligi. Majątek ten, wynoszący 10 milionów dolarów, nie będzie jednak wypłacony właścicielom w gotówce, tylko zapisany na ich konto.

Cierpliwość na wyczerpaniu

Czy zboże Francji pójdzie do Niemiec?

Paryż, 15 sierpnia (P). W kołach związkowych podkreśla się, że propozycje uczynione przez premiera André Marie delevatorem Force Ouvriere, chrześcijańskich związków zawodowych i generalnej konfederacji pracy (CGT), zmieniające do podniesienia zdolności nabywczej mas pracujących, są niewystarczające. Premier zapowiedział podniesienie racji przydziału chleba do 350 gramów dziennie od 1 września br. i powrót do tzw. „eksperymentu Mocha” kontroli cen chleba. W kołach robotniczych podkreśla się, że rząd nie udzielił odpowiedzi co do dwóch najważniejszych problemów, a mianowicie: zmniejszenia i podniesienia płac. Zauważa się również, że tegoroczne zbiorczy umożliwiają podniesienie przydziałów chleba do 350 gramów dziennie na osobę. Przypomina się oświadczenie ministra Reynaud złożone na posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego, o konieczności eksportowania zboża francuskiego do Niemiec zachodnich.

Premier wyznaczył nowy termin — 1 września, trzeci z kolei w roku bież. — dla ostatecznego przedyskutowania problemu płac i cen, co uważane jest za dalszą grę na zwłokę.

Stanowisko poszczególnych central związkowych jest następujące: generalna konfederacja pracy postanowiła czekać do 1 września, nie podejmując żadnej decyzji, komitet wykonawczy Force Ouvriere uznał propozycję rządu jako „niezadawalną klasę robotniczą”, tym niemniej postanowił zwołać zebranie komitetu konfедера-

cji Force Ouvriere na 10 września. Chrześcijańskie związki zawodowe powoła ostateczną decyzję w najbliższych dniach. W kołach związkowych podkreśla się, że „cierpliwość pracowników jest na wyczerpaniu”.

CGT jasno sformułowała swe stanowisko, żądając podwyżki płac, wyznaczenia minimum egzystencji do wysokości 12.900 franków miesięcznie, i automatycznej rewizji zarobków.

Charakterystycznym objawem jest wzrastający nacisk dołów Force Ouvriere i chrześcijańskich związków zawodowych na swe kierownictwo związkowe, celem zajęcia energicznych postaw w obronie postulatów pracowników. Objaw ten manifestuje się w nawoływaniu jednoci akcji z CGT oraz w licznych powrotnych przystąpieniach do CGT.

Rada Republiki akceptuje projekt Reynaud

Paryż, 15 sierpnia (S). Przez całą noc z piątku na sobotę trwały debaty francuskiej Rady Republiki nad projektem ustawy ministra Paula Reynaud o francuskiej reformie gospodarczej i finansowej, przyjętej z poprawkami przez Zgromadzenie Narodowe, na sobotnim posiedzeniu porannym, po dalszej dyskusji.

Rada Republiki przyjęła 173 głosami przeciwko 90 projekt ustawy ministra Paula Reynaud w brzmieniu nie uwzględniającym większości poprawek Izby niższej.

Młodzież pracująca w pierwszych szeregach sił demokratycznych

Wzmaga się walka ludów o wolność i pokój

Zakończenie Międzynarodowej Konferencji Młodzieży Pracującej

Warszawa, 15 sierpnia (S). W sobotę zakończyła się Międzynarodowa Konferencja Młodzieży Pracującej, która obradowała przez tydzień w Warszawie. W ostatnim dniu zakończyły pracę komisje przygotowujące wnioski i rezolucje. W godzinach popołudniowych, pod przewodnictwem prezesa Światowej Federacji Młodzieży Pracującej, Guy de Boisson, odbyło się końcowe zebranie plenarne. Delegaci reprezentujący 45 państw uchwalili kilka wniosków i rezolucję końcową, w której m. in. stwierdzono:

Konferencja odbywa się w okresie konsolidowania się sił demokratycznych na świecie w walce przeciw międzynarodowej reakcji i anglosaskim imperialistom, którzy odrzucając zasady międzynarodowej współpracy, dążą do stworzenia politycznych i militarnych bloków, zagrażających pokojowi i demokracji. Ustanowiony w Brukseli „Blok zachodni”, tzw. „system obrony kontynentu amerykańskiego”, proklamowany na konferencji w Bogocie, przygotowywany „Blok Bliskiego Wschodu” oraz pomyślny w zakresie standaryzowania zbrojeń państw wchodzących w skład tych bloków — wszystko to stanowi groźbę dla pokoju i międzynarodowej współpracy.

Łamanie podpisanych zobowiązań międzynarodowych przez imperialistów anglosaskich, które m. in. wyraża się w usiłowaniu przekształcenia Niemiec zachodnich w arsenał służący celom nowej wojny światowej, oraz polityka imperialistów amerykańskich w Japonii, stanowią dalsze pogłębienie rozdziewców w świecie.

Imperializm kapitalistyczny dąży do osiągnięcia swych celów przy pomocy reakcyjnych przywódców ruchu zawodowego i prawicy socjali-

stycznej, której zadaniem jest wywołać rozdziewców i rozbić w klasie robotniczej, powstrzymać ją od walki o swoje prawa.

Lecz mimo tych wysiłków, walka ludów na świecie o wolność i pokój wzmaga się — a jej wynik posiada decydujące znaczenie dla młodej generacji.

Następnie rezolucja Konferencji wyraża pełną solidarność z walką młodzieży i całego ludu chińskiego, demokratów greckich, republikanów hiszpańskich, demokratów w Vietnamie, Indonezji, Państwa Żydowskiego i Malajów, którzy z bronią w ręku walczą o swe narodowe wyzwolenie przeciw anglosaskim imperialistom i ich satelitom. Konferencja wzywa młodzież pracującą całego świata, aby poparła moralnie i materialnie młodzież walczącą w tych krajach.

Stwierdzając wzrost sił ruchu demokratycznego młodzieży pracującej, Konferencja podkreśla osiągnięcia młodzieży demokratycznej we Francji, Włoszech, południowo-wschodniej Azji, w Stanach Zjednoczonych i w Ameryce łacińskiej.

Konferencja stwierdza, że położenie młodzieży pracującej w państwach kapitalistycznych stale się pogarsza, czego wyrazem jest groźba bezrobo-

cia, wzrost kosztów utrzymania i niebezpieczeństwo kryzysów ekonomicznych. Młodzież w bardzo wielu krajach kapitalistycznych pozbawiona jest możliwości dokształcania się ogólnego i zawodowego, podlega dyskryminacjom rasowym i politycznym.

W dalszym ciągu rezolucja wyraża się przeciwko marshallowskim formom pomocy dla Europy, które jako wyraz imperializmu amerykańskiego zagrażają niezależności ekonomicznej i politycznej krajów europejskich. Ten sam charakter nosi amerykański plan Claytona dla Ameryki łacińskiej. Konferencja uznając potrzebę niesienia pomocy narodom poszkodowanym przez agresję faszystowską, dotkniętym zniszczeniami wojennymi, stwierdza, że ta pomoc nie powinna być obwarowana warunkami, które w konsekwencji pogłębiają tylko trudności, w jakich kraje te znalazły się na skutek niszczącej wojny.

Stwierdzając ciężkie położenie młodzieży pracującej w państwach kapitalistycznych, Konferencja wyraża swoje głębokie zadowolenie ze sprawozdań, otrzymanych od delegacji z ZSRR oraz z krajów demokracji ludowej, które mówią, że młodzież pra-

cująca w tych krajach korzysta w pełni z praw politycznych i ekonomicznych, co pozwala jej z ufnością spoglądać w przyszłość.

Konferencja wzywała młodzież pracującą na całym świecie do wspólnego marszu i walki w łączności z całą klasą robotniczą, podkreślając, że młodzież pracująca winna się zrealizować w pierwszych szeregach sił demokratycznych i antyimperialistycznych. We wszystkich krajach winny być podjęte wysiłki, umożliwiające zjednoczenie demokratycznej młodzieży robotniczej, chłopskiej oraz studiu-

Delegaci w liczbie 472 zatwierdzili jednogłośnie zaproponowany przez komisję tekst rezolucji, po czym udali się na manifestację do sali „Romy”, gdzie przy udziale licznie zebranej młodzieży polskiej odbyło się uroczyste zakończenie Międzynarodowej Konferencji Młodzieży Pracującej.

Delegaci zagraniczni pozostaną jeszcze kilka dni w Polsce, udając się do Katowic, Krakowa, Wrocławia i Łodzi, zatrzymując się w tej drodze nieco dłużej we Wrocławiu celem zwiedzenia Wystawy Ziemi Odzyskanych.

Polska na międzynarodowych konferencjach naukowych

Łondyn, 15 sierpnia (P). W chwili obecnej w Anglii odbywa się kilka międzynarodowych konferencji naukowych i fachowych, w których biorą udział delegaci polscy.

Przedwczoraj otwarto tu niezmiernie interesującą konferencję psychologów, poświęconą zagadnieniu zdrowia psychicznego. W konferencji tej biorą udział uczeni i specjaliści z całego świata. Polskę reprezentują dr Anciewiczowa i dr Dąbrowski. W ciągu wczorajszego dnia referaty wygłosili m. in. Anna Freud, córka słynnego prof. Freuda oraz światowej sławy amerykański psycholog dr Allan — na temat psychologii dziecka.

Poza tym odbyła się w mieście urodzin Szekspira — Stratford nad Avonem międzynarodowa konferencja szekspirologów. Na konferencję tę przybyli uczeni z 20 uniwersytetów świata. Jako przedstawiciel Uniwersytetu Warszawskiego bierze udział w konferencji prof. dr Witold Chwałewik.

Innym kongresem naukowym, w którym wezmą udział polscy uczeni jest zorganizowany przez Królewskie Towarzystwo Geologiczne międzyna-

rodowy kongres geologów. W kongresie tym wezmą ze strony polskiej udział profesorowie: Świdwiński, Samsonowicz i Kozłowski.

Wczoraj zakończyły się dwudniowe obrady międzynarodowej konferencji architektów-specjalistów od planowania krajobrazu, w którym brali udział ze strony polskiej prof. inż. Gutt i inż. arch. Anna Szolc.

Trygve Lie przybędzie do Polski

Warszawa, 15 sierpnia. Jak się dowiaduje sprawozdawca dyplomatyczny Socjalistycznej Agencji Prasowej, w dniu 27 sierpnia przybędzie do Warszawy na zaproszenie rządu polskiego sekretarz generalny Organizacji Narodów Zjednoczonych — Trygve Lie.

Trygve Lie zabawi w Polsce trzy dni: weźmie on udział w zamknięciu obrad Kongresu Intelektualistów we Wrocławiu. Z Polski uda się do Sztokholmu, a następnie do Paryża na otwarcie Zgromadzenia Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Sytuacja polityczna w Atenach

Rząd Sofulisa przed kryzysem

Paryż, 15 sierpnia (P). Agencja E-lefteri Ellada donosi, że w Atenach zarysowuje się coraz wyraźniej nowy kryzys rządowy.

Mimo, iż król Paweł zarządził odroczenie prac parlamentu na trzy miesiące, w nadziei, że w międzyczasie załadogą się rozbieżności w łonie rządu — niesnaski między Sofulisem a Tsaldarisem wzmagają się coraz bardziej.

Po Schachcie — Hess

Norymberga, 15 sierpnia (S). Obronca Rudolfa Hessa dr Alfred Seidel zapowiedział, że ma zamiar zwrócić się do międzysojuszniczej Rady Kontroli w Berlinie o uchylenie wyroku, skazującego Hessa i o zwolnienie Hessa z więzienia. Obronca między innymi protestuje przeciw faktowi, że w Norymberdze proces przeprowadzony był częściowo w nieobecności oskarżonego.

„Ścisłjsza współpraca“

Funt brytyjski przed dewaluacją

Łondyn, 15 sierpnia (API). Opracowany przez ekspertów finansowych St. Zjedn. plan dostosowania waluty państw marshallowskich do dolara (jest to jeden z warunków udzielenia „pomocy” amerykańskiej dla Europy) napotyka na sprzeciw przede wszystkim W. Brytanii.

Agencja Telepress donosi, że jak dotąd, rząd brytyjski opierał się naciskowi amerykańskiemu, zmierzającemu do dewaluacji funta. Jednakże koła dobrze poinformowane uważają dalszy opór za nieprawdopodobny i liczą się z możliwością obniżenia kursu funta na wiosnę roku przyszłego, zanim kredyty marshallowskie dla W. Brytanii na rok 1950 nie wejdą pod obrady kongresu.

Brytyjski minister gospodarki Cripps i francuski minister skarbu Reynaud zamierzają udać się we wrześniu do Waszyngtonu w celu ujęcia udziału w dorocznym zebraniu Banku Światowego i funduszu międzynarodowego. Mają oni również omówić z administratorem planu Marshalla Hoffmanem jego dezyderat w sprawie ścisłjszej „współpracy” gospodarczej i finansowej.

* General Robertson odleciał samolotem do Berlina po odbyciu w Londynie konferencji z brytyjskim ministrem spraw zagranicznych Bevinem.

XIV Igrzyska zakończone

W sobotę dnia 14 sierpnia zakończone zostały w Londynie na stadionie Wembley XIV Igrzyska Olimpijskie. Około 80.000 londyńczyków przyszło na stadion żegnać sportowców 58 narodów, którzy przez 14 dni walczyli w szlachetnej walce o zwycięstwo w 128 konkurencjach różnych dziedzin sportu, w myśl hasła wyrzute- na medalach „Szybciej — Wyżej — Dalej“.

O godz. 18 wmaszerowali na stadion sportowcy Grecji, otwierając barwną defiladę wszystkich uczestników Olimpiady. Po zdjęciu flagi olimpijskiej, zgłoszeniu znicza i odśpiewaniu przez cały stadion pieśni „Radojmy się“ wystrzały armatnie zakończyły całą uroczystość zamknięcia.

Następna XV Olimpiada odbędzie się w 1952 roku w Helsinkach (Finlandia).

*

W ostatnim dniu w sobotę odbył się tylko konkurs hippiczny „Puchar Narodów”. Zwycięstwo odniósł zespół Meksyku, 2) Hiszpania, 3) Anglia.

W piątek zostały zakończone zawody gimnastyczne, bokserskie i piłki koszykowej.

W gimnastyce zwyciężyli: w konkurencji kobiecej: 1) Czechosłowacja 445 pkt, 2) Węgry 440 pkt, 3) USA 422 pkt, 4) Szwecja, 5) Holandia, 6) Austria; w konkurencji męskiej: Finlandia 1358,3 pkt, 2) Szwajcaria 1356,7 pkt, 3) Węgry 1330,85 pkt, 4) Francja, 5) Włochy, 6) Czechosłowacja.

Dwie ostatnie walki finałowe w boksie: w półciężkiej: Hunter (Pld. Afryka) pokonał Scotta (Anglia), a w ciężkiej Iglesias (Arg.) znokautował Nilssona (Szwecja).

W piłce koszykowej USA zdobyły złoty medal, zwyciężając Francję w finale 65:21. W spotkaniu o 3 miejsce Brazylia pokonała Meksyk 52:47, o 5 miejsce Urugwaj wygrał z Chile 50:32, 7 miejsce Czechosłowacja, 8 Korea.

Ogółem Olimpiada obejmowała 128 konkurencji w 17 gałęziach sportu. Najwięcej pierwszych miejsc i złotych medali zdobyły USA 38, Szwecja 17, Francja i Węgry po 9, Włochy 8, Turcja i Czechosłowacja po 6, Dania i Holandia po 5, Finlandia 4, Anglia i Argentyna po 3, Australia, Belgia, Egipt, Pld. Afryka i Szwajcaria po 2, Austria, Indie, Jamajka, Peru, Norwegia po 1.

ZGON ZAWODNICZKI CZESKIEJ NA OLIMPIADZIE

Wstrząsające wrażenie w Londynie wywołała śmierć jednej z zawodniczek Czechosłowacji na Olimpiadzie 23-letniej Eliski Misakowej, która zmarła w piątek wieczorem w szpitalu na paraliż dziecięcy.

MMM w Jeleniej Górze

V etap MMM do Jeleniej Góry prowadził przez Śląsk D. i Opolski i był najdłuższym z dotychczasowych (570 km). Fatalne warunki atmosferyczne i ulewny deszcz zamienił odcinki trasy w przeszkody niemal nie do przebycia. W rezultacie spośród 102 zawodników, którzy wystartowali, do etapu na metę przybyło 87.

Narodowy zespół czeski zdobył w tym etapie pierwsze 3 punkty karne przez najlepszego swego zawodnika Dusila. Zespół polski przeszedł pięknie trasę, nie otrzymując żadnego punktu karnego.

W konkurencji o wielką nagrodę maratonu pozostały po 5 etapach tylko Czechosłowacja 3 pkt. i Polska 13 pkt. W konkurencji o nagrodę Tatr na pierwsze miejsce wysunął się Autoklub AK RCS Podebrady 9 pkt. Ostatecznie wysunęło się na 7 miejsce. — PKM jest na 11 miejscu.

W drużynie polskiej bez punktów karnych są jedynie: Brun, Dąbrowski, Jankowski i Paluch, poza nimi bez pkt. karnych jest Holender Rijes-sel, Węgier Szabo i 20 zawodników czechosłowackich.

Mistrzostwa Polski w pływaniu

We Wrocławiu rozpoczęły się w sobotę mistrzostwa pływackie Polski. Wobec padającego silnego deszczu istnieje projekt przeniesienia zawodów na kryty basen.

Rozegrano kilka konkurencji. Klasa mistrzowska 400 m. dow.: 1) Dzień 5:44,8; 2) Gremłowski; 3) Taedling; 4) Ramola. Półfinały 200 m. klas. panów: I: 1) Nikodemski 2:14,6; 2) Parabula 3:18,6. II: 1) Zawadzki 3:21; 2) Poprawiak 3:22,5. 200 klas. pan: I: 1) Dreśniak 3:19,4; 2) Bugiel 3:49,9. II: 1) Dobranowska 3:40,1; 2) Cichońska 3:41,9. W przeobiegach na 400 m. dow. zwyciężyli: Jachnik 6:07,6, Januszewski 6:13,8, Kaszowicz 6:18,9 i Wiśniewski 6:13,6.

Młodzieży!

Łącz się w walce o pokój!

Apel ogłoszony na wiecu w „Rome“

W apelu czytamy:

My pięciuset delegatów, wezwanych przez SFMD na Konferencję Młodzieży Pracującej, w imieniu 45 milionów młodych pracowników w wszystkich krajach, przesyłamy pozdrowienia wszystkim młodym, którzy walczą z odwagą, aby zapanować na świecie pokój, wolność i sprawiedliwość.

Wzywamy całe młode pokolenie, aby podwoiło wysiłek w budowie przyszłości radosnej i szczęśliwej, przyszłości, którą wymarzyły miliony poległych w walce z faszyzmem, uciskiem i wyzyskiem człowieka. Jeżeli dzisiaj zwracamy się do was młodzi pracownicy wszystkich krajów w sposób szczególnie gorący, to dlatego, że zaledwie w trzy lata od chwili zwycięstwa owoce tego zwycięstwa i pokój tak ciężko zdobyty są poważnie zagrożone.

Stwierdzamy z oburzeniem, że faszyzm jeszcze istnieje, przede wszystkim w Hiszpanii, Grecji i Chinach, w wyniku pomocy, którą otrzymuje stale od sił imperialistycznych. Całym narodom odmawia się najbardziej podstawowych praw demokratycznych. Krwawe represje stosowane są wobec demokratów wielu krajów. Faszyści prowokują wojny kolonialne, próbując utrzymać nieludzką politykę ucisku.

W wielu krajach obniża się stopa życiowa ludzi pracy. Możliwości zakupu przedmiotów pierwszej potrzeby stają się coraz mniejsze, coraz bardziej rozszerza się bezrobocie. Imperialiści amerykańscy, wzbogaceni przez wojnę, z pomocą patentowanych rozbiłaczy klasy robotniczej, wykorzystując trudności ekonomiczne, zagrażają niezależności narodowej.

Pomimo groźb przeciwko pokojowi, pomimo beznadziejnych prób reakcji obrony swych przywilejów, siły demokratyczne nie przestają rozwijać się na całym świecie. Kraj socjalizmu — Związek Radziecki i demokracje ludowe stanowią podporę dla tych, którzy walczą w krajach kapitalistycznych i dla tych, którzy pozostają jeszcze w jarzmie kolonialnym.

Młodzież pracująca powinna brać udział w tej walce, zwycięstwach i osiągnięciach. Wzywamy was, drodzy koledzy ze wszystkich krajów, do jeszcze silniejszego zespolenia wysiłków. Ramie przy ramieniu powinien stanąć młody robotnik i student, młody chłop i urzędnik, aby zrealizować swe słusne żądania. Wszędzie należy tworzyć silne organizacje młodzieży demokratycznej, zespalać się silnie z siłami demokratycznymi należy walczyć w zorganizowanych własnych związkach. W ten sposób wzmocni się siła SFMD, nieodzowny związek sił demokratycznych we wszystkich krajach. Scementujemy nasz związek w walce, gdyż tylko w walce odnosi się zwycięstwo.

Wszyscy naprzód. Idziemy do zwycięstwa, do jasnego jutra. Młodzieży! Łącz się w walce o trwały pokój!

Młodzież radziecka odgruzowuje Warszawę

Delegaci młodzieży pracującej całego świata, którzy przybyli na obrady do Warszawy nie ograniczyli się do zapewnienia przyjaźni, ale pracę przy odgruzowaniu terenów pod Centralny Dom Młodzieży dowiedli swej solidarności z młodzieżą polską. Na zdjęciu delegacja radziecka przy pracy.

Święto radzieckiej marynarki wojennej

Spójrzcie na mapę naszej półkuli. Od oceanu Atlantyckiego po ocean Spokojny ciągną się niezmiernie długie granice państwa Związku Radzieckiego. Długość granic państwa Związku Radzieckiego wynosi 47 tysięcy kilometrów — to znaczy, że gdyby wyciągnąć je w linię prostą, to nie tylko wystarczyłoby na opasanie równika ziemskiego, ale pozostałoby w zapasie jeszcze dobrych kilka tysięcy kilometrów — mniej więcej tyle, ile wynosi długość wszystkich granic Polski.

Czternaście mórz i trzy oceany — Atlantycki, Spokojny i Lodowaty — omywają brzegi Związku Radzieckiego. Ogólna długość granic morskich ZSRR wynosi 47 tysięcy kilometrów — to znaczy, że gdyby wyciągnąć je w linię prostą, to nie tylko wystarczyłoby na opasanie równika ziemskiego, ale pozostałoby w zapasie jeszcze dobrych kilka tysięcy kilometrów — mniej więcej tyle, ile wynosi długość wszystkich granic Polski.

Na straży granic morskich stoi potężna flota wojenna ZSRR. Doroczne jej święto, „Dzień Marynarki Wojennej”, obchodzą uroczystie Związek Radziecki w dniu 15 sierpnia.

OKRĘTY BUDUJE RADZIECKI ROBOTNIK

W skład radzieckiej marynarki wojennej wchodzi najnowocześniejsze jednostki okrętowe. Budowy potężnej floty podjąć się mógł tylko kraj o wielkim współczesnym przemyśle. Nie posiadała go Rosja carska; dopiero po Rewolucji Październikowej stworzono w Związku Radzieckim podstawy dla rozwoju budownictwa okrętowego.

Równocześnie z budową statków handlowych i okrętów wojennych rozpoczęło się kształcenie kadr marynarki i oficerów marynarki. Obok istniejącej już floty na Bałtyku i Morzu Czarnym, utworzono w r. 1932 flotę na Pacyfiku dla obrony granic na Dalekim Wschodzie; w r. 1933 powstała Flota Północna.

Jednostki marynarki wojennej ZSRR — jak zresztą i marynarki handlowej — budowane są wyłącznie w stoczniach radzieckich. Przemysł okrętowy w ZSRR umiatależniony jest całkowicie od kapitału zagranicznego.

Obywatel radziecki czuje się bezpiecznie, gdyż jego spokój strzegą okręty, budowane rękami radzieckich robotników, inżynierów, konstruktorów. Produkcja dwustu czterdziestu wielkich fabryk i zakładów przemysłowych nastawiona jest wyłącznie na wyrób części okrętowych. Produkcja one wszystko — od maszyn pędnych, czy wyrzutni torpedowych aż do... czerwonej bandery radzieckiej ze znakiem młota i sierpa.

Potężna baza przemysłu budowy okrętów powstała w ZSRR w czasie pięćdziesiąt lat przedwojennych. Nie tylko utworzono nowe floty na Oceanie Spokojnym i Północnym (Lodowatym), lecz uzbrojono również w nowoczesny sprzęt bojowy jednostki istniejącej już Floty atyckiej i Czarnomorskiej. Nad brzegami wielkiej rzeki Amur powstało „miasto młodzieży” — Komsomolsk, ośrodek budownictwa okrętów pełnowodnych. Pięćset jednostek bojowych zbudował

przemysł radziecki w czasie pierwszych dwóch pięćdziesiąt lat. Czterokrotnie więcej, niż otrzymała flota Rosji carskiej w czasie dziesięciolecia, poprzedzającego pierwszą wojnę światową. Tempo rozwoju budownictwa łodzi podwodnych, lotnictwa mor-

wastopola od miasta, a wojskom radzieckim wystarczyły trzy doby na zdobycie tego terenu w maju 1944 r. Żelazny pierścień Floty Północnej zamknął wrogowi dostęp do Murmańska.

Do przeszłości należą już śmiecie

Po dniu pracy marynarze bawią się wesoło.

skiego, artylerii przybrzeżnej wznosiło z roku na rok.

BOHATERSTWO MARYNARZY

W czasie ostatniej wojny marynarka wojenna ZSRR stanęła na wysokości zadania. Siły morskie współdziałały ściśle z siłami lądowymi; nie było ani jednego wypadku, nawet w okresie ofensywy wojsk hitlerowskich, by flanka radzieckich wojsk lądowych uległa napadowi ze strony morza. Niemcy nie odważyli się zaatakować twierdzy morskiej w Kronsztaście pod Leningradem; zastąpili z bohaterstwa walki marynarze Odessy, którzy przez 70 dni odpierali ataki 20 dywizji nieprzyjacielskich; cały świat wie o obrocie Sewastopola, w czasie której nieprzyjaciół pozostawili na polach bitew 300 tysięcy zabitych i rannych, 250 dni straciłi Niemcy na zdobycie 16 km, dzielących zewnętrzną pas fortyfikacji Se-

rejsy bojowe, bohaterskie operacje desantowe na flankach i zapleczu przeciwnika. Radzieckie krawężniki, linowce, konitorpedowce, łodzie podwodne prowadzą teraz spokojny żywot; o niedawnych walkach świadczą tylko ordery, przypięte na bluzach marynarzy i pamiątki po przyjacielach, poległych w boju.

Stocznie radzieckie budują coraz bardziej udoskonalone modele okrętów; marynarze uzupełniają swą wiedzę techniczną; słynne uczelnie morskie im. Nachimowa i inne kształcą nowe kadry oficerów marynarki.

Związek Radziecki prowadzi konsekwentną politykę pokojową. Ale niech się strzeże wróg, gdyby zechciał urzeczywistnić swe agresywne plany! Na drodze jego stanie potężna, niezłomna siła: Radziecka Marynarka Wojenna!

I. D.

Pierwsi przodownicy wśród pracowników umysłowych

W dn. 15 kwietnia br. 98% pracowników administracyjnych dyrekcji Zjednoczenia Biur Projektowo-Montażowych w Katowicach, jako pierwsi w Polsce, podpisali deklarację współzawodnictwa pracy. Obecnie minął pierwszy etap współzawodnictwa, w czasie którego wyłoniono 13 przodowników oraz 31 wyróżnionych.

Wszyscy oni nagrodzeni zostali dyplomami uznania i premiami pieniężnymi w wys. od 2—5.000 zł.

W ciągu 3 i pół miesiący rywalizacji pracownicy dyrekcji ZBPM zmniejszyli zaległości i obniżyli procent absencji w pracy. Zaległości 4 miesięcy zredukowano do półtora miesięcznych, absencję zaś z 17 na 5%.

79.480 słuchaczy wyższych uczelni

Według danych — ogłoszonych w ostatnim (13) numerze „Wiadomości statystycznych” na wyższych uczelniach akademickich studiowało w roku akad. 1947/48 ogółem 79.480 słuchaczy (w roku poprzednim 75.963), w tym 29.390 kobiet.

Największą ilość słuchaczy posiadały: Uniwersytet Jagielloński w Krakowie — 10.108, Uniwersytet Łódzki — 7.881, Poznański — 7.669, Warszawski — 6.656, Wrocławski — 6.664.

Liczba słuchaczy na poszczególnych wydziałach wynosiła: prawo i

nauki polityczne studiowało 13.118 słuchaczy, nauki handlowe — 10.151, medycynę — 9.426, nauki humanistyczne — 9.235, nauki matematyczne — 7.287, mechanikę — 5.715, inżynierię i budownictwo — 5.254, farmaceutykę — 2.977, dentystrykę — 2.650, architekturę — 1.962, chemię — 1.812, weterynarię — 1.216, górnictwo i hutnictwo — 959, wych. fizyczne — 800, teologię i prawo kanoniczne — 755, sztuki piękne — 746, dziennikarstwo — 467.

Nowe placówki szkolenia inwalidów

Szkolenie inwalidów wojennych z każdym rokiem przybiera na terenie całego kraju coraz większe rozmiały. Akcja ta obejmuje zarówno naukę na kursach krótkoterminowych, jak i kilkuletnie studia fachowe, przygotowujące inwalidów do egzaminów czeladniczych w zawodach: ogrodniczym, czapniczym, krawieckim, szewskim, cholewarskim, galanterii skórzanego, ślusarsko-mechanicznym, kreślarskim, zegarmistrzowskim i mechaniki precyzyjnej. Po ukończeniu studiów, szkoły tego typu pośredniczą w uzyskaniu przez wykwalifikowanych inwalidów pracy w zakładach warsztatów przemysłowych i spółdzielniach.

Dotychczasowe wyniki pracy inwalidów skłoniły Min. Pracy Opieki Społecznej do organizacji kilku nowych kursów i szkół tego rodzaju. We wrześniu otwarty będzie kurs dla ociemniałych w Katowicach, po ukończeniu którego inwalidzi znajdą zatrudnienie w zakładach przemysłowych woj. śląsko-dąbrowskiego.

Ponadto ministerstwo zamierza uruchomić kurs malarski w Poznaniu

dla inwalidów zamieszkałych w Sanoku, Rzeszowie, Wrocławiu i Zielonej Górze albo w najbliższej okolicy tych miast. Kurs ten będzie trwał ok. 2 miesięcy. Po ukończeniu kursu wszyscy inwalidzi zostaną zatrudnieni w swoich miejscach zamieszkania. Podania o przyjęciu należy kierować pod adresem Okr. Urzędu Inwalidzkiego w Poznaniu, pl. Wielkopolski 9.

Dzieci polskie na wakacjach w ZSRR

Zarząd Główny Ligi Kobiet otrzymał od Związku Radzieckiego zaproszenie dla 20 dzieci na miesięczne wakacje do najpiękniejszego w ZSRR uzdrowiska na Krymie, Artek. Dnia 11 bm. z lotniska na Okęcie w Warszawie wyleciała samolotem grupa dzieci przodowników pracy z woj. śląsko-dąbrowskiego, Łódzi, Warszawy i woj. warszawskiego. Trasa prowadzi przez Moskwę do Symferopola, skąd dzieci odwiezione będą do Arteku.

Hasło ważne i aktualne

Węgiel na zimę trzeba zakupić latem

Na łamach codziennej prasy stołecznej i prowincjonalnej, na słupach ogłoszeniowych większych miast polskich pojawiły się ostatnio ubrane bądź w estetyczną formę graficzną, bądź w kształcie zwykłych ogłoszeń, dowcipne slogany.

Oto jeden z nich:

Latem węgiel zakupiony,
Zimą — jakby znaleziony.

Popatrz ten i ów na tę reklamową zachętę, uśmiechnie się może i pójdzie dalej. A sprawa, choć się ją społeczeństwu przedstawia w formie lekkiej, jest bardzo zasadnicza, godna uwagi, pomyślenia i... załatwienia po myśli zawartej w treści sloganów.

Sięgnijmy pamięcią nieco wstecz. Wspomnijmy zimy 45/46 i wreszcie 47/48. Jedną z największych bolączek był brak węgla służącego na opał. Bądźmy w swoich wspomnieniach szczerzy. Ileż to razy zżębieni kłębiliśmy po cichu komunikaty prasowe donoszące o wzrastającym z miesiąca na miesiąc wydobyciu węgla. Szkodnicy społeczni żerowali

na tym stanie rzeczy, szerzyli plotki, siali zamęt.

A prawda nawet wówczas była bardzo prosta: nigdy nie brakowało nam węgla na zaspokojenie potrzeb wewnętrznych.

Kłamali złośliwcy tak: węgiel jest, ale się go wywozi za granicę. Sprzedaje się wszystko. My musimy marznąć. W tym złośliwym plotkarstwie tkwi fałsz wierutny. Porównanie rokrocznie publikowanych przez przemysł węglowy cyfr charakteryzujących zbyt węgla w kraju i zagranicą mówi, iż stosunek zużycia węgla w kraju do eksportu wynosił: w roku 1946 — 68,60:31,40, w roku 1947 — 66,99:33,01, a więc 67 proc. produkcji węgla zużyte zostało na potrzeby krajowe.

Eksport węgla jest zasadniczym elementem naszej gospodarki narodowej. Nikt jednak nie myślał i nie myśli o tym, by zaspokajanie potrzeb rynków zagranicznych mogło się odbywać kosztem zdrowia obywateli zmuszonych do przeżywania okresów zimowych w nieopalanonych mieszkaniach. Węgiel jest bogactwem narodowym i musi służyć społeczeństwu najpierw bezpośrednio, potem dopiero pośrednio.

Więc dlaczego było nam zimno? Pytanie jest słuszne. Odpowiedź nie jest trudna. Węgiel był Zalegą! Na haldach; nie było go czym dowieźć do różnych punktów kraju. Znany wszystkim aż nazbyt doświadczalnie warunki, w jakich podjęto swą trudną pracę polskie kolejniwo. Zniszczone tory kolejowe, mosty i urządzenia stacyjne, brak taboru i lokomotyw — oto ogólny obraz tego okresu. Powoli sytuacja zaczęła się poprawiać. Warsztatowcy PKP zdawali egzamin. Wzrastał tabor. Cyfry dokonanych przeładunków zbliżyły się do tych, które wystawiono w planie, pokrywały się z nim, a nawet je przewyższały.

A mimo to... węgiel przed ostatnią zimą drożał i w wielu punktach było go brak.

Centrala Zbytu Produktów Przemysłu Węglowego pragnie nas uchronić od podobnych niespodzianek na przyszłość. Chce ona uniemożliwić jakąkolwiek spekulację węglem w zimie. Chce już latem zaopatrzyć w węgiel wszystkich potrzebujących. Zadanie nie jest łatwe. Trzeba z kopalń śląskich rozprawić w ciągu roku około 9 milionów ton węgla — takie przewiduje się zużycie węgla na opał — w tym około 5 milionów ton na deputaty dla świata pracy. Tabor kolejowy ma do spełnienia wiele jeszcze innych, równie ważnych zadań. Preto w interesie całej gospodarki narodowej i w interesie jednostki, C. Z. P. P. W. prosi społeczeństwo o umożliwienie równomiernego nasilenia rozwoju węgla.

Latem potrzebujemy mało węgla — w zimie zapotrzebowanie wzrasta. Zaopatrzmy się w węgiel na zimę. Teraz otrzymamy go łatwo i za godziwą cenę. Później zechcą na naszych kieszeniach żerować sprytni spekulanci.

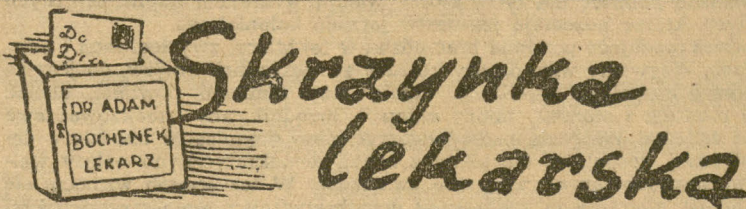
15.000 koni sprowadzimy z zagranicy

Związek Samopomocy Chłopskiej sprowadzi w najbliższych dniach z Danii 10.000 koni, które zostaną rozprowadzone pomiędzy drobne gospodarstwa rolne. Ponadto dla państwowych nieruchomości ziemskich, rząd polski sprowadzi ze Szwecji 5.000 koni rasy północno-szwedzkiej typu lekkiego i średniego. Z ilości tej 200 koni przekazanych zostanie Państw. Zakładom Hodowli Roślin i ok. 200 sztuk Państw. Zakładom Hodowli Koni.

Pożyteczny wynalazek poznańskiego robotnika

Pracownik jednej z poznańskich fabryk metalowych ob. Kujawa skonstruował specjalny walek drukarski do liniowania zeszytów. Wynalazek ten ma doniosłe znaczenie ze względu na poważną ilość zamówień na zeszyty z zagranicy. Już niejednokrotnie przedtem podejmowane były prace nad skonstruowaniem podobnego przyrządu — do tychczas bezskuteczne. Dopiero robotnik-wynalazca zrobił to, co nie udało się jego poprzednikom, oddając tym nieocenione usługi krajowemu przemysłowi papierniczemu.

FABRYKA INSTRUMENTÓW MUZYCZNYCH. W r. 1949 zostanie w Warszawie fabryka instrumentów dętych i lutniczych, co pozwoli zaspokoić zapotrzebowanie wojska, straży ogniowych, organizacji młodzieżowych i zespołów świetlicowych na tego rodzaju instrumenty.

Odpowiedzi „Skrzynki lekarskiej”

A. B. W. Wskazane mydło siarkowe.

J. P. Dużo jeszcze trzeba badań i wiele lat obserwacji dla pewnego potwierdzenia skuteczności i trwałości działania tridionu, leku przeciw padaczce. Artykuł o padaczce ukáže się w Skrzynce Lekarskiej.

Przestraszony. 1. Nie każde schorzenie narządów płciowych jest chorobą weneryczną. 2. Zapalenie najądrza — prosimy zwrócić się do dermatologa w celu przeprowadzenia właściwego leczenia — nie zwlekać!

Segerto. 1. Nie ma wpływu na potomstwo. 2. Sprawę wielokrotnie omawialiśmy. 3. Nie. 4. Jest to niecierliwa przeciwna naturze — prosimy zwrócić się do seksuologa.

Rad 1. W wieku lat 29 należy mieć przyswojone wiadomości o życiu seksualnym. Opis dolegliwości nie zawiera w sobie żadnych objawów chorobowych. Jest pan przeczułony na tym punkcie i uświadamiany błędnie przez ludzi do tego nie powołanych.

K. D. Rabka. Sprawę wielo-

krotnie omawialiśmy — za miłe słowa dziękujemy.

Tomek. W tym przypadku istnieje możliwość samowyleczenia. Można przejść na dietę lekką, zachowując należyta ostrożność.

P. Franciszek Kotula, Rzeszów. P. Adam M. Kuś, Maków Podhal. Prosimy o przeczytanie artykułu zamieszczonego w „Dz. P.” z dnia 11. VII. Nr 187.

Gromnik 345. 1. Prosimy zwrócić uwagę na artykuł o astmie oskrzelowej. 2. Preparaty jodowe. 3. Porady udzielane w Skrzynce Lekarskiej są bezpłatne.

P. Tadeusz Z. Nadmierna pobudliwość — leki tonizujące i hormonalne.

P. Karol Piotrowski. 1. Objawy przerostowego zapalenia błony śluzowej nosa. 2. Zrosty.

C. D. Nie należy przyswajować wagi do zaleceń znachorów — prosimy zwrócić się o poradę do lekarzy specjalistów którzy wątpliwości pana usuną. Z tęczy oka nie rozpoznaje się choroby serca.

Nauczyciel z Jędrzejowa. Wy-

magane zbadanie nasienia. P. Krystyna K. Objawy przemawiają za ciążą. Prosimy zwrócić się do ginekologa.

Przesunięcie terminu posiedzenia WRN

Biuro Wojewódzkiej Rady Narodowej zawiadamia, iż termin plenarnego posiedzenia WRN zwołanego na 16 i 17 bm., został przesunięty na 27 i 28 bm.

Wspaniały wyczyn krakowskich robotników budowlanych

Na terenie dworca towarowego odbyła się w sobotę uroczysta „wiecha” z okazji zakończenia pierwszej po wojnie w naszym mieście większej budowy — 160 metrów długiej hali Centrali Handlowej Przemysłu Papierniczego, wykonanej przez Krak. Spółdzielnię Inżynierską według projektu inż. Oplustila.

Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt wzniesienia hali w ciągu 2 i pół miesiąca, co stanowi wyjątkowy rekord, który osiągnięto dzięki współzawodnictwu pracy. Do budowy użyto m. in. 500 ton cementu, 60 ton żelaza, 5 ton żwiru i piasku, 300 m sześć. drzewa budowlanego oraz 200.000 szt. cegieł. Koszt budowy wynosi 25 milionów zł. Roboty prowadził na zlecenie CHPP inż. Lipiński.

Nowa hala towarowa da duże oszczędności w kosztach transportu papieru i wyrobów papierowych, które do tej pory gromadzone były w różnych składach rozrzuconych po całym Krakowie.

Dzisiaj konkurs orkiestr wojskowych

Zapowiedziany konkurs orkiestr wojskowych odbędzie się w niedzielę 15 bm. o godz. 16.30 na Miejskim Stadionie Sportowym przy ul. 3 Maja. W razie niepogody konkurs odbędzie się o godz. 10 w sali teatralnej Klubu Oficerskiego (dawny Dom Żołnierza) przy ul. Mogińskiej 1.

W konkursie weźmie udział 6 orkiestr wojskowych Krak. Okr. Wojskowego w składzie ponad 150 osób. Orkiestry, które uzyskały pierwsze miejsca w poszczególnych formacjach wojskowych, t. j. orkiestra wojskowa z Rzeszowa i Tarnowa odegrają kilkanaście utworów, po czym wszystkie orkiestry jako całość wykonają kilka utworów polskich.

Z krakowskiej operetki

„Domek trzech dziewcząt”

Może niejednym wielbiciel przesłizanych kanytów Schuberta syknę niechętnie na temat, że niejaki Berté postąpił bezceremonialnie, sklejając z motywów wiedeńskiego mistrza niewymyślną operetkę. Na pewno jednak powyższy zabieg nie wywołał tak bezwzględnej oburzenia, jaki wywołał wyczyn Orefice, szyszywającego i to niedołężnie, z wątków szopenowskich operę pt. „Chopin”. Mając tedy do czynienia ze złem o wiele mniejszym, o ile to złem nazwać wypada, trzeba sobie uprzytomnić, że Berté zużytkował ogólnie, bez zbędnych poprawek czy retuszy muzykę Schuberta, i to najbardziej rozpowszechnioną (walce, marsze, części baletowe „Rosamundi” itd.). Jedynie skąpo co prawda uwzględnione taktiki z „Niedokończonych Symfonii” nie nadają się dla użytkowania ich w dziedzinie operetki.

Naiwne a bardzo brzydko przełożone libretto „Domek trzech dziewcząt” stara się usilnie, niekiedy skutecznie, o nastroje liryczne, gorzej jest ze składnikiem humoru. Trzeba jednak przyznać, że treść omawianej operetki nie obfituje w drastyczne, czy niewybredne sceny. Sumienna reżyseria B. Fotygi Polańskiego, interpretującego równocześnie z niebyłą muzykalnością postać nadwornego szklarza, Tschöella, utrzymywała widownię w niesłabnącym zacięciu. W części baletowej, opracowanej kulturalnie przez J. Fabiana, wyróżniła się, niewymieniona w programie i nie widniejąca na afiszu, W. Szczukówna, odtwarzając stylowo menueta. Dyrygował sprężystością Cz. Kamionka, przyjemne dekoracje skomponowała J. Setkowicz. Z licznego zespołu wymienić należy z uznaniem dla walorów głosowych: M. Demara w partii barona Szobera, L. Kosieniakową jako małżonkę szklarza, pełną wdzięku M. Terlecką w roli Hanusi i B. Brzezińską, ujmującą z rozmachem postać śpiewaczki Grisi. H. Jaworowski, wykonawca figury Schuberta na razie ciekawszy aktor niż wokalista.

W. G.

Podziękowanie

Wszystkim, którzy udzieliли pomocy i okazali współczucie w czasie choroby i ostatnich chwil życia śp.

WALERII KAŁAMACKIEJ

oraz tym, którzy wzięli udział w pogrzebie serdeczne „Bóg zapłać”

RODZINA.

KRONIKA KRAKOWSKA

Witamy delegatów młodzieży pracującej

Kraków wita w dniu dzisiejszym gości szczególnie miłych. Przedstawiciele młodzieży pracującej 44 krajów, którzy zakończyli w Warszawie swe obrady, rozpoczynają zwiedzanie Polski od naszego miasta. Wzajemnie serdecznej przyjaźni, jakie zawiązały się pomiędzy młodzieżą polską a delegatami zagranicznymi w czasie warszawskiej Międzynarodowej Konferencji Młodzieży Pracującej zostaną na pewno utrwalone i ugruntowane przez wizytę w Krakowie, gdzie nasi goście będą mieli sposobność zaznajomić się z zabytkami świetnej przeszłości Polski. Szczególnie młodzież krakowska wi-

ta serdecznie kolegów z całego świata.

*

Goście przyjeżdżają o godz. 7.30 na Dworzec Główny. Po powitaniu przez przedstawicieli Związku Młodzieży Polskiej, partii politycznych i organizacji, delegaci złożą wieńce na mogile Nieznanego Żołnierza i grobach żołnierzy radzieckich, po czym zwiedzą zabytki miasta. O godz. 15 w salę Rotundy w drugim Domu Akademickim, Al. 3 Maja 5, odbędzie się wielka zabawa ludowa, w której weźmie również udział młodzież zagraniczna.

Po naukę i wiedzę

W Uniwersytecie Jagiellońskim odbyło się otwarcie pierwszego kursu przygotowawczego na wyższe uczelnie, zorganizowanego przez Biuro Informacyjno-Werbunkowe Związku Akademickiego Młodzieży Polskiej. — Celem kursów jest przygotowanie do egzaminów wstępnych młodzieży robotniczej, chłopskiej i niezamożnej inteligencji pracującej.

Na pierwszy kurs przyjęto 656 osób, w tej liczbie 224 — dzieci robotników, 173 — młodzieży wiejskiej i 104 — młodzieży spośród ubożej inteligencji pracującej. Ponadto w kursie bierze udział 50 nauczycieli wiejskich. Słuchacze kursu w większości pochodzący spoza Krakowa otrzymali pomieszczenie i wyżywienie w domach akademickich, a 75 proc. spośród nich zwolniono od wszelkich opłat.

Poprawiają normę

Współzawodnictwo pracy przyczynia się nie tylko do wzrostu wydajności produkcji i zaoszczędzenia surowca, ale ma na celu także podniesienie jakości wyrobów i zwiększenie zarobków pracowników. W Państwowej Wytwórni Sygnałów i Urządzeń Kolejowych w Krakowie przodownik działu urządzeń wewnętrznych Z. Szydło uzyskał w maju br. 168 proc. normy, w czerwcu — 356 proc. Drabik, który osiągnął w maju 100 proc., w czerwcu podniósł wydajność do 337 proc., F. Strużak osiągnął w maju 170 proc., a w czerwcu 320 proc. J. Razowski uzyskał w czerwcu 421 proc., J. Piwowarczyk — 298 proc. E. Łętocha — 368 proc., Cz. Szważyk — 232 proc. normy. Również wielu pracowników pracujących na dniówkę przekroczyło znacznie wyniki z maja bież. roku.

Pomoc państwa dla rolników

W ciągu ostatnich trzech lat rolnicy w naszym województwie otrzymali z kredytów państwowych 193,5 milionów zł, przeszło 125.000 ton nawozów sztucznych i duże ilości zboża siewnego. Na roboty melioracyjne wydano oprócz tego z funduszy państwowych 186,3 mil. zł.

Tak wydatna pomoc ze strony państwa wpłynęła na zlikwidowanie prawie w całości odgógów, a w stosunku do lat poprzednich tegoroczne plony żyta wzrosły o 50 proc., pszenicy o 100 proc., a zbóż jarych i roślin okopowych o 40 proc.

Pogłowie bydła rogatego, które trzy lata temu wynosiło 339.000 szt., wzrosło do 451.000 szt., ilość trzody chlewniej z 56.000 sztuk podniosła się do 205.000, a ilość koni z 89.000 sztuk do 112.000.

Uwaga poszkodowani w kradzieżach mieszkaniowych

W ciągu ostatnich kilku tygodni, korzystając z nieobecności mieszkańców przebywających na wczasach, złodzieje obrabowali kilka mieszkań. Energiczna akcja funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej doprowadziła do ujęcia włamywaczy, przy czym znaleziono wiele przedmiotów, garderoby itp. pochodzących z kradzieży, dokonanych na terenie naszego miasta.

W związku z tym MO zwraca się do tych, którzy zostali poszkodowani w ostatnich kradzieżach — o zgłoszenie się do Komendy Miasta Milicji Obywatelskiej, Batorego 25, pokój nr 42, w celu rozpoznania swojej własności.

NA POSIEDZENIU ZARZĄDU TOW. PRZYJAŹNI POLSKO-BULGARSKIEJ Oddz. wojew. uczczono pamięć zmarłego prezesa śp. dyr. K. Lewickiego. Do czasu wyboru nowego prezesa, obowiązki kierownika zarządu powierzono doc. dr Fr. Sławskiemu, a sekretarzem wybrano prof. S. Krasicką. — Wkładki członkowskie przyjmuje skarbnik dr Donczo Chodźew, Łelewela 12 w godz. od 14—15

Ludwik Solski — już w domu

Znakomity artysta scen polskich Ludwik Solski opuścił jako rekonwalescent Lecznice Związkową w sobotę w godzinach wieczornych. Stan zdrowia Ludwika Solskiego jest doskonały i zapewnił on lekarzy w lecznicy, że czuje się bardzo dobrze i wkrótce zobaczymy go na deskach scenicznych. I my z całego serca życzymy nesterowowi sceny polskiej jak najlepszego zdrowia i spełnienia rychłego jego planów.

Rys. E. Głowacki

Kraków z prawdziwą przyjemnością oklaskiwał w komedii Verneuil'ea „Już nigdy nie skłamię”, wybitną artystkę Janinę Piaskowską, której wielki talent odkryło nasze miasto, gdy na scenie krakowskiej stawiała pierwsze kroki.

Ceny bułek z maki pszennej 70 proc.

Wojewódzka Komisja Cennikowa przy wojewódzie krakowskim dopuściła z dniem 16 bm. do obrotu handlowego pieczywo drobne, jak: pletcionki, kaizerki, bułki i solodragi z maki pszennej 70% z dodatkiem drożdży, cukru i masła po następujących cenach: (cyfra pierwsza oznacza cenę w hurcie, druga — w detalu):

za jedną sztukę o wadze 1 kg — zł 100, zł 110; 0,50 kg — zł 50, zł 55; 0,40 kg — zł 40, zł 44; 0,30 kg — zł 30, zł 33; 0,20 kg — zł 20, zł 22; 0,10 kg — zł 10, zł 11; 0,05 kg — zł 5,50, zł 6.

MO wykryła włamywaczy do kościołów

Jak już swego czasu donosiliśmy, nieznani sprawcy okradli kilkakrotnie kościoły w Krakowie. W kościele OO. Dominikanów skradziono wówczas wota, w kościele na Dębnikach kilka dywanów, w kościele św. Szczepana przy ul. Łobzowskiej wota i dywany, a w kościele OO. Bernardynów sprawcy, w czasie rabunku, zostali spłoszeni i zrabowali tylko wota.

Dzięki energicznej akcji przeprowadzonej przez funkcjonariuszy Komendy Miasta Milicji Obywatelskiej, sprawcy zostali ujęci i po ukończeniu dochodzeń będą przekazani władzom prokuratorskim.

SZKOLENIE FACHOWCÓW W ROLNICTWIE. W ub. roku szkolnym objęto nauczaniem w szkołach rolniczych i ośrodkach przysposobienia rolniczo-wojskowego ponad 43.000 młodzieży wiejskiej obojga płci. W nowym roku szkolnym będzie czynnych w woj. krak. 8 liceów 4-letnich rolniczych, 4 licea 2-letnie drugiego stopnia, 8 liceów 3-letnich pierwszego stopnia, oraz 2 licea 2-letnie pierwszego stopnia. W szkołach tych młodzież będzie kształcić w różnych kierunkach związanych z rolnictwem, zielarstwem, ogrodnictwem, wodno-melioracyjnym itp. — W programie przewidziane są również licea dla dorosłych o skróconym czasie nauki.

„Ladacznica z zasadami”

Szczeciński Teatr Polski przybywa do Krakowa z jednym ze swych najlepszych przedstawień — dwiema jednaktówkami Sartre'a: „Przy drzwiach zamkniętych” i „Ladacznica z zasadami”.

Po raz pierwszy w Krakowie ukaże się na afiszu teatralnym nazwisko autora, którego wystąpienia są szeroko komentowane nie tylko we Francji, ale i na całym świecie. Jean Paul Sartre to umysł wszechstronny. Jest on filozofem, krytykiem literackim, autorem sztuk dramatycznych, powieściopisarzem i poetą. Jako filozof jest twórcą i głównym kierownikiem kierunku, znanego pod nazwą egzystencjalizmu.

Przedstawienia Sartre'owskie przyjęte zostały w Szczecinie z ogromnym zainteresowaniem. Żywo dyskutowano zarówno o tematach filozofii egzystencjalizmu jak i koncepcji inscenizacyjnej reżysera spektaklu Henryka Lotara, Ujęcie dekoracyjne Tadeusza Rajkowskiego. Główne role powierzono Bogusławie Michna-Czesnowskiej, Ninie Gozdeckiej, Janinie Bernas, Janowi Daszewskiemu, Tadeuszowi Andrzejewskiemu, Włodzimierzowi Fabisiakowi, Bogdanowi Zielińskiemu, Karolowi Zbyszowskiemu, Janowi Czabanowskiemu i Wincentemu Wesółskiemu. Widownia Sartre'owska grane będzie na deskach sceny Powszechnego Teatru TUR („Scala”). Występy swe zaczyna zespół szczeciński w poniedziałek 16 bm. o g. 19.30.

Komunikaty

DYŻUR LĘKARZA-POŁOŻNIKA UBEZPIECZALNI SPOL.: dnia 15 sierpnia — dr Kozłowski Piotrówski, Długa 60, tel. 599-27.

We wszystkich innych nagłych zachorowaniach w nocy należy wezwać lekarza dyżurnego z Ubezpieczalni, nr tel. 570-70.

DYŻURY APIEK, Rynek Główny 13. Floriańska 15, Długa 4, Lubicz 7, Zwierzyniecka 7. Retoryka 1, Grzegorzewska 9, Krakowska 1, Plac Inwalidów 7, Rynek Podgórski 9.

„DOM OTWARTY” BAŁUCKIEGO w radiofonizacji i reżyserii R. Zawistowskiego, w wykonaniu artystów scen krakowskich, nada Rozgłośnia Krakowska w niedzielę 15 bm. o godz. 14.30.

KAPELUSZ MĘSKI. HUCKEL, znaleziony w sobotę koło Głównej Poczty — jest do odebrania w Sekretariacie Redakcji „Dziennika Polskiego” w godz. 12—18 (z wyjątkiem dni świątecznych).

KALENDARZYK IMPREZ

na niedzielę 15 sierpnia

TEATR. Teatr Powszechny TUR — godz. 19.30: „Gdzie diabeł nie może”. — Teatr Operetka (Lubicz 48) — godz. 19.30: „Domek trzech dziewcząt”.

WYSTAWY. Pałac Sztuki: Wystawa rycin i rysunków polskiego — Axentowicz, Boznańska, Falat, Gottlieb, Malzewski, Mehoffer, Podkowski, Staniłowski, Szymanowski, Tetmajer Wyżółkowski — codziennie w godz. 10—16.

— Wystawa „Wiosna Ludów” 1846—1848 — w Muzeum Historycznym Krakowa.

— W. Jana 12. — Wystawa prac Piotra Michałowskiego — w Muzeum Narodowym w Sukiennicach, codziennie w godz. 10—4.

— Wystawa zabytkowych tkanin, ceramiki, mebli szkła i wyrobów metalowych — w Miejskim Muzeum Przemysłu Artystycznego Smoleńsk 9, codziennie w godz. 10—14.

— Wystawa orzeł polski — od Chrobrego do Kościuszki — w Muzeum Narodowym, Al. 3 Maja 1.

KINA. Świt: „Gasnący płomień”. Warszawa: „Okoliczności lagodzące”. Apollo: „Moja miła”. Sztuka: „Kwiat miłości”. Uciecha: „Dragonwyk”. Wanda: „W pogoni za mężem”. Gdańsk: „Niebo z piekła”. Wolność: „Płomień nowego Orleanu”. Początek seansów: Świt — godz. 15, 17.30 i 20; Wanda — godz. 15.30, 17.45 i 20; we wszystkich pozostałych kinach o godz. 16, 18 i 20.

KINO AKTUALNOŚCI w sali Apollo: Najnowsza Polska Kronika Filmowa: Szczecin, Jedność młodzieży polskiej, Paprocina, Radosne święta. Początek o godz. 12, 13 i 14; wstęp 35 zł.

DZWIĘKOWE KINO OŚWIATOWE (Garncarska 1): Program jak w kinie Aktualności. Początek o godz. 17, 18.30 i 20.

NAJWAŻNIEJSZE AUDYCJE

na poniedziałek 16 sierpnia

Godz. 12.25: Arie i pieśni w wyk. Z. Charlamowicza. 12.45: „Odpowiedź na listy”. 13.00: Koncert rezytacyjny. 13.45: „Kompozytor Tygodnia — Franciszek Liszt”. I audycja. 14.30: Koncert żywych. 15.30: „Baśń o cudownym pierścieniu”, opowiadanie dla dzieci. 15.45: Kwadrans muzyki lekkiej. 17.00: „Rozmowa o gwiazdach”, pogadanka dla młodzieży. 18.05: „Z twórczości Franciszka Schuberta”. 18.50: Poradnik językowy w opr. prof. dr W. Doroszewskiego. 19.00: „Gra Józef Szigeti”. 19.10: Koncert solistów.

Nauk. Spółdzielnia Pracy „NAUKA I WYCHOWANIE” przyjmuje wpisy do Liceum Galanterii Skórzanej Kraków, ul. Łobzowska 22

POKÓJ Z KUCHNIĄ

słoneczne, półkomfort, oddam za pojedynkę komfortową. — Zgłoszenia pisemne: Dziennik Polski, Kraków, Wielopole 1, pod „Pokój”.

DZIENNIK SPORTOWY

Wisła - Tarnovia 6:1 (3:1)

Nie wystarczająco dobre chęci i ambicja Tarnovii przeciw dobrej grze Wisły. Pomimo stracenia przez Wisłę już w minutę po rozpoczęciu jedynie, jak się okazało bramki, nadawała ona ton grze i zupełnie panowała na boisku. Na mokrym, ciężkim terenie, wymagającym dużych umiejętności, mieliśmy możność przekonania się o wielkiej wartości Tarnovii na tle Wisły, prezentującej dziś w Polsce wysoką klasę piłkarską. Porównanie to wypadło dla Tarnovii niezbyt korzystnie. Brak systemu, duże braki techniczne u poszczególnych zawodników, opóźnienie dojścia do piłki, wyszły zdecydowanie na jaw, a są to przecież ważne elementy, które musi posiadać dobra drużyna. Wisła pod tym względem przewyższała swego przeciwnika zupełnie. Nie ulega wątpliwości, że Tarnovia w naszej lidze należy do drużyn, które podciągnęły się dużo w stosunku do poprzednich lat, ale na prawdziwą ekstraklasę to za mało. W ataku jej najlepszy był strzelec jedyniej bramki Binek; w Wisle nie było specjalnie słabych punktów, a wyróżnili się w ataku Graczy, strzelec jednak, i Kohut, strzelec 4 bramek. Szóstą zdobył Mamon. Sędziował Długosz.

O wejście do ekstraklasy

Polonia Świdnicka gościła u siebie Ostrowię, którą pokonała 1:0 (0:0), w rozgrywkach o awans do ekstraklasy II ligi. Grą swoją Polonia nie zachwyciła, jednak zwyciężyła zaskazując.

W pierwszej połowie Polonia nie wykorzystała 2 rzutów karne. Po przerwie jedyną bramkę uzyskał Rabanda w 5 minucie gry. Sędziował Jesionka z Krakowa.

Do rozegrania pozostają dwa mecze Radomia — Polonia Świdnicka (mecz i rewanż). Pierwszy rozegrany zostanie w niedzielę 15 bm. w Radomiu.

SKT Szczecin finalistą ligi tenisowej

W Międzyzdrojach w spotkaniu o mistrzostwo ligi tenisowej Szczeciński Klub Tenisowy pokonał Sopotki K. T. 11:8. Spotkanie w kategorii seniorów dały wynik 10:4. Mecze juniorów rozegrano na turnieju w Sopocie z wynikiem 4:1 dla juniorów Sopotu. Ogólny wynik meczu 11:8 dla Szczecina. Poszczególne spotkania: Tłoczyński — Komeluk 6:3, 6:2; Tłoczyński — Mrokowski 6:4, 7:5; Księżopolski — Komeluk 1:6, 6:8; Tłoczyński, Tłoczyński — Jelnicka, Mrokowski 6:3, 6:2.

SKT Szczecin zdobył ostatecznie mistrzostwo grupy „Północ” i w najbliższym czasie spotka się w rozgrywkach międzygrupowych z „Pogonią” w Katowicach, a następnie z „Legią” (Warszawa) w Szczecinie.

Ekipa jeździecka WP w Wałbrzychu

W Wałbrzychu przebywa i trenuje prowadzona przez rtm. Hartka i instruktora mjr. Kona ekipa sportowo-jeździecka Wojska Polskiego, licząca 10 jeźdźców i 20 koni.

Ekipa ta urządzić będzie pod protektorem ministra Obrony Narodowej konkursy hipiczne na terenie całego kraju. — Po popisach w Wałbrzychu jeźdźcy udadzą się do Wrocławia, Zabrze, Bielska, Krakowa, Rzeszowa i Lublina.

20 klubów w kl. A KOZPN?

Na nadzwyczajne walne zebranie KOZPN przygotowane są wnioski w sprawie zmiany systemu rozgrywek.

Najważniejszy wniosek dotyczy powiększenia kl. A do 20 klubów podzielenia na dwie grupy. Następnie wnioski dotyczą zmiany systemu rozgrywek w klasie B oraz w klasie C. Poza tym celem szybszego ukończenia i utrzymania Ośrodka Szkoleniowego KOZPN w Nowym Targu kluby zamierzają opodatkować się w wysokości 5 proc. od zawodów eliminacyjnych do klas wyższych.

„Pływaj sam — innych ucz”

Bezpłatna nauka pływania, próby sprawności w pływaniu, odbywała się codziennie na pływalni M. Stadionu w Krakowie. Zgłoszenia indywidualne i zbiorowe (zakłady pracy, instytucje, organizacje, związki itp.) przyjmuje oraz informacji udziela kancelaria ogólna Woj. Urz. Kul. Fl. w Krakowie, ul. Piłsudskiego 27, w godz. 9—14.

NR
38

Lajkonik

harcuje cały rok, bo jest potrzebny

WITOLD DEGLER

FRASZKI

CASANOVA

Ten Jurek, kolega nasz nowy,
Istotnie ma coś z Casanovą:
Niby spokojny, cichy jak baranek,
A jest na ustach wszystkich
koleżanek...

POCZCIWINA

— Daj spokój temu pocziwinie —
To przykład cnoty,
On Bogu ducha winien!
— A mnie — 10.000 złotych!...

MOLE

Płaniście mole pogryzły ubranie —
Bardzo się złościł, zżymał, pieniał
na nie,
Aż mu z rozpacz strzeliła do głowy
Wściekła fantazja w tonacji
mollowej...

PRĄDY

W rzekach — o tym wszyscy wiedcie,
Jeśli prąd, to chyba rzeczny,
Lecz dlaczego na tym świecie
Tyle prądów niedorzecznych?

KOBIECIARZ

Miano zyskał kobieciarza,
Bo też w nim miłosny wigor —
Choć nie ma nic z rzeźbiarza,
Lecz ma ciągi pęd do figur...

O MAŁŻENSTWIE

Ty chcesz się żenić, dobry
przyjacielu?
Ileż katastrof twoja przyszłość kryje!
Czuje, że kiedy już dobijasz celu —
Wtedy nawzajem cel ciebie dobieje!

Rys. T. Olszewski

— Codziennie o dziesiątej wyprowadzam mego pana na spacer...

MUMIA

— Wiesz, byłem w muzeum i widziałem mumię jakiegoś Egipcjanina.
Dasz wiarę, że wyglądał, jak żywy?
— No, co ty chcesz — przedwojenny towar!

Rys. T. Olszewski

— Dlaczego te hieroglify są niewykłuczone?
— Bo moja sekretarka stenografuje...

PEDANT

Na ławeczce siedzi para zakochanych.

— Czy często myślisz o mnie najdroższy? — pyta paniątka.
— Oczywiście! — odpowiada młodzian. — Myślę o tobie codziennie przez 23 godziny i 45 minut!
— A dlaczego nie przez 24 godziny?
— Bo 15 minut poświęcam na gołębienie, a wtedy muszę uważać, żeby się nie zaciąć!

HALLO SZKOCJAI

Pewien Szkot przybył do hotelu w Londynie.

— Czy tu u was nie ma aby pluskiew? — pyta portiera.
— Na pewno nie ma, proszę pana! Dajemy funta szterlinga za każdą znalezioną żywą pluskwę.
— Nazajutrz portier zwraca się do wychodzącego z hotelu Szkota:
— Jak się szanownemu panu u nas spało?
— Fatalnie! Oka nie zmrzyłem. Całą noc szukałem tych przeklętych pluskiew!...

Rys. St. Brzozowski

— Mojej żonie przybyło na wczoraj 5 kilo.
— W samej rzeczy?
— Nie, w ogóle!

KAROL SZPAŁSKI

O KOBIETACH

Milcząca

We wtorek na plaży niewiastę spotkałem,
Nie padło między nami ani jedno słowo.
Poszliśmy do domu. Tam szeptem spytałem:
— Jedyna! Chcesz być moją? — Przytaknęła głową.

Małomówna

Był czwartek. Na plaży niewiastę spotkałem,
Oczy miała jak chabry, a usta jak mak.
Poszliśmy do domu. Tam szeptem spytałem:
— Jedyna! Chcesz być moją? — Powiedziała: Tak.

Gadałliwa

W niedzielę na plaży niewiastę spotkałem,
Oczy miała jak chabry, a usta jak mak.
Poszliśmy do domu. Tam szeptem spytałem:
— Jedyna! Chcesz być moją? — Tak, tak, tak, tak, tak!

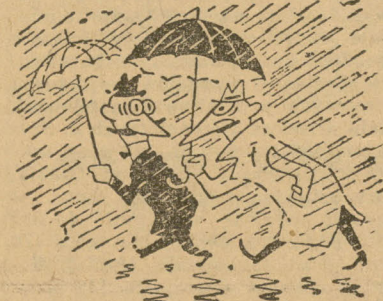
W NASTĘPNYM NUMERZE

autor fraszek o kobietach będzie się kajał przed Czytelniczkami w wierszu pt. „SKRUCHA KAROLA SZPAŁSKIEGO”.

Koniec świata

Pani Bączkowa jest na letnisku. Kilka dni temu pan Bączek otrzymał od niej list tej treści:

„Drogi Teosiu! Rozeszła się tutaj pogłoska, że świat ma się skończyć 15 sierpnia. Jeżeli jednak koniec świata nie nastąpi, to prześlę mi 16-go pięć tysięcy złotych. Gdyby natomiast istotnie świat się skończył 15-go — to możesz te pieniądze przepić...”

— Wiesz, 15 sierpnia nastąpi koniec świata.

Kometę?

— Nie, plotka!

*

Pewien uczony wygłosił odczyt na temat końca świata.

Miedzy innymi powiedział:

— Nauka stwierdziła, że koniec świata nastąpi prawdopodobnie za 149 miliardów lat.

Nagle zrywa się jakiś starszy pan i krzyczy ochrypłym głosem:

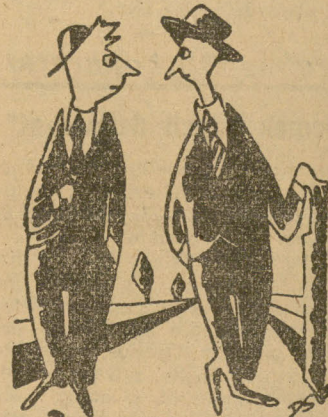
— Za ile, panie profesorze, za ile? — Za 149 miliardów lat — powtarza uczony.

— Chwała Bogu! — woła z ulgą starszy pan. — Bo ja się przesiadłem, że za 149 milionów!.

Rys. T. Olszewski

— Paniu starszy, jeszcze karamferek i pułapkę!
— Po co pułapkę?
— Bo ostatnio jak więcej popiję, to widzę białe myszki!

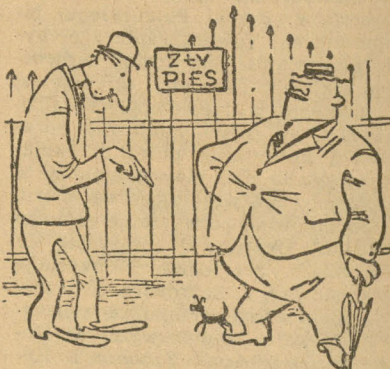
Rys. St. Dymek

— Wiesz, 15-go ma być koniec świata.
— Owszem, wiem: 15-go wraca moja żona z letniska!

ON MA TELEFON

Kiełpikiewicz założył sobie w domu telefon. Jest z tego powodu ogromnie dumny. Wczoraj wchodzi do sklepu z konfekcją męską i mówi:

— Proszę o jeden kołnierzyk.
— Który pan ma numer?
— 699-881 — odpowiada z dumą Kiełpikiewicz.

Rys. T. Olszewski

— Jak to, Pimpusia ma pan za złego psa?
— Ja obecnie wszystko mam za złe!

Odpowiedzi Lajkonika

WSZYSTKICH MIŁYCH KORESPONDENTÓW zawiadamiamy, że w następnym numerze — jeśli świat się nie skończy — cała szpalta poświęcimy na odpowiedzi Lajkonika.

Straszny dalekowidz, Rob (od Roberta) Ombrski siedzi prostą ścieżyną, wiodącą do pobliskiego Pocięcielnia, gdzie go oczekiwala pani jego serca, wątroby i jelita cienkiego — słoneczna, kojąca Beata Brom.

Miał wyznać jej właśnie swoje dwie tragiczne tajemnice: pierwszą, że mu się stłukły okulary (+58 dioptrii) i druga, że bez niej (Beaty) on (Rob) żyć — ani rusz! — nie może.

Pójdzie i powie. Niech się dzieje co chce!

Idzie więc, idzie więc, — aż tu wreszcie poczęły się coraz wyraźniej uwydatniać kontury pobliskiego Pocięcielnia. Na pierwszym planie widniał olbrzymi komin fabryczny marmoladziarni Fmy Powidełko i Syn.

Zapatrzył się Rob Ombrski w tenże komin fabryczny i idzie, idzie dalej... Ale im bardziej się doń zbliża, spozstrzega coraz wyraźniej, że to wcale nie komin fabryczny marmoladziarni Po-

MARIAN ZAŁUCKI

Straszny dalekowidz

widelko i Syn, tylko potężny rozłożył baobab. Gałęzie baobabu drżały nieznacznie pod lekkim powiewem południowego wiatru... Straszny dalekowidz Rob Ombrski zamyslił się głęboko: skąd w Pocięcielnie baobab? Nie wiedział dokładnie gdzie rosną baobaby, natomiast wiedział, że nie rosną w Pocięcielnie...

Ale po jakimś czasie wyjaśniło się wszystko.

Bo gdy straszny dalekowidz Rob Ombrski siedzi tak dalej, spozstrzega coraz wyraźniej, że to wcale nie baobab, tylko siedzący na beczce oswojony goryl z Cynku Państwowego Nr 77...

Bydlę spokojnie wylizywało resztki jedzenia z jakiegoś glinianego garnka.

Straszny dalekowidz Rob Ombrski był odważnym

człowiekiem. Ale goryl to zawsze goryl, a nie jakaś zwykła małpa z nocnego dansingu. Toteż musiał on przezwyciężyć lekkie drżenie serca, zanim zdecydował się na dalszy marsz w kierunku strasznego państwowego zwierzęcia. I opatrność wynagrodziła mu tę szlachetną cnotę odwagi...

Bo już po kilkudziesięciu metrach marszu okazało się, że to wcale nie był żaden goryl. To była — teraz widział — już zupełnie dokładnie — żona burmistrza Pocięcielnia, pani Fimurkiewiczowa, w otoczeniu działek.

— Pani Fimurkiewiczowa! — zawołał straszny dalekowidz Rob Ombrski z należytą emfazą w głosie.

I już z uchylonym u-

Prenumerata miesięczna bez odnoszenia zł 120 — z odnoszeniem zł 170 — przez pocztę zł 135 — Konto Spółd. Wyd. „Czytelnik”. Dział prenumeraty PKO IV-1632 Dział ogłoszeń PKO IV 111

Redaktor Naczelny: STANISŁAW WITOLD BALICKI

Adres Wydawnictwa i Redakcji: Kraków Wielopole 1. Centrala tel. 545-60, 61-62. Adres oddziału Redakcji w Warszawie: Daszyńskiego 14. I p. Telefon 879-37, 851-43 — Redaktor Naczelny przyjmuje w poniedziałki, środy i piątki od 14-15. Sekretarz Redakcji codz. od 10-12 — Redakcja rękopisów nie zwraca. Za dział ogłoszeń Redakcja nie bierze odpowiedzialności. Państwowe Krakowskie Zakłady Graficzne, Kraków Wielopole 1. Tel. 55-306

Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „CZYTELNIK”

M-45960

†
Za spokój duszy sp.
AGENCIJA LUBICZ LISOWSKIEGO
najdroższego Meza i Ojca
jako w drugą bolesną rocznicę śmierci
odprawione zostanie
NABOŻENSTWO ŻAŁOBNE
we wtorek, 17 sierpnia, o godz. 8 rano w kościele
paraf. św. Szepeana, na które zapraszają krewnych,
Przyjaciół i Znajomych
24314 **Żona, Synowie i Rodzina**

Wolne posady

EXPEDIENTKĘ rutynowaną
do sklepu papernicznego
przyjmie zaraz. Mularz, Kar-
melska 10. 24177

LABORATORIUM chemiczno-
matematyczne przyjmie na-
tychmiast magistra (magistrę)
chemii z własnymi wypróbo-
wanymi receptami na chemi-
czno-spożywcze artykuły co-
dziennej potrzeby. Zgłosze-
nia pisemne „PAR“ Kraków,
Rynek Główny 46 „Recepty“
7686k-2

MECHANICZNA Wytwórnia
Stolarska KRZESZOWICE —
zatrudni natychmiast 10 sto-
lary, roboty akordowe, wa-
runki dobre. 23800-2

ZATRUDNIAMY dwóch inżyni-
erów i dwóch techników
ze znajomością robót inżyni-
erskich oraz inżynierów i
techników specjalistów do
układania sieci wodociągo-
wych i kanalizacyjnych oraz
instalacji wewnętrznych. —
Zgłoszenia S.P.B. Katowice,
ul. 3go Maja 23. 24101-2

PRZETARG

Dyrekcja Lasów Państw., Al. Słowackie-
go 17a ogłasza przetarg nieograniczony
na dzierżawę sadu Gorenice

w N-ctwie Olkusz o powierzchni 22,5 ha.

Termin składania ofert w Dyrekcji w za-
kwalifikowanych kopertach do dnia 19 sierpnia br.
do godz. 10-tej.

Do oferty należy dołączyć pokwitowanie
na wpłacone wadium w wys. 10% ofert-
owej ceny w Banku Rolnym w Krakowie,
pl. Szepeński 8, na konto D.L.P. nr. 152.
7733k **Dyrektor Lasów Państwowych**

Numer akt: Km. 274/47.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI NIEMUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Miechowie St. Piontek, ma-
jący kancelarię w Miechowie, ul. Jagiellońska 3, na pod-
stawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomo-
ści, że dnia 9 września 1948 r. o godz. 9 1/2 w Sądzie
Grodzkiem w Miechowie odbędzie się sprzedaż w drodze pu-
blicznego przetargu należącej do dłużnika Jana Szarka nie-
ruchomości położonej w Kolonii Podlesie Tochołowskie, gm.
Książ Wielki, pow. miechowski, o powierzchni 3 ha 9191
mtr. kw. gruntu, mającej urządzone księgi wieczyste w
Sądzie Grodzkim w Miechowie. Nieruchomość oszacowana zo-
stała na sumę zł. 1.000.000, cena za wywołania wynosi
zł. 750.000. Przystępujący do przetargu obowiązany jest
złożyć rekompensatę w wysokości zł. 100.000.

Rekompensatę należy złożyć w gotówce albo w takich pa-
piernach wartościowych bądź książeczkach wkładowych in-
stytucji, w których wolno umieszczać fundusze majątkowe.
Papier wartościowy przyjęty będą w wartości trzech czwartych
części ceny giełdowej. Przy licytacji będą zachowane
ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym
obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki od-
stępne. Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licy-
tacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez za-
strzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie
złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości
lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowie-
nie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno
ogłaszać nieruchomości w dni powszednie od godziny 8-jej do
18-jej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać
w sądzie grodzkim w Miechowie. — Dnia 12 lipca 1948 r.
7739k **Komornik: (—) ST. PIONTEK**

MIEJSKA KOLEJ ELEKTRYCZNA

W KRAKOWIE

zakupi

OPONY I DĘTKI

o wym. 1200 × 22

Zgłoszenia kierować do Biura Zaku-
pów M. K. E., ul. św. Wawrzyńca 15.

„STOMIL“ S. A. — Wytwórnia Nr. 2

zatrudni natychmiast

BUDOWNICZEGO

posiadającego wszelkie uprawnienia
budowlane.

Zgłoszenia wraz z życiorysem kiero-
wać należy do Centrali „Stomil“. Po-
znań, Al. Marcinkowskiego 22. 7742k

UWAGA KRAWCY!

W końcu bm. ukaże się w sprzedaży

NOWE WYDANIE ZURNALU

„MODY MĘSKIE“

z uwzględnieniem stylu damskiego na sezon jesień—
zima 1948/49 r. Cena jednego egzemplarza wynosi przy
zamówieniu indywidualnym 1100 zł., przy zbiorowym
1000 zł. — Zamówienia należy kierować pod adresem:
Stanisław Kudaj, Warszawa, ul. Krzyżanowskiego 34/9
7716k

APTEKA Śmigłowskiego w
Jędrzejowie poszukuje po-
mocnicy aptekarskiej dypl-
mowanej starego typu. Re-
ferencje wymagane. 24301-2

PAŃSTWOWE PRZEDSIĘ-
BIORSTWA BUDOWLANE
Kraków, Długa 3, przyjmują
spawaczy na „autogen“.
Zgłoszenia w Dyrekcji. 24302

ROLNIK wykształcony, do-
świadczony do gospodarstwa
nasienne-hodowlanego pod
Krakowem poszukujący.
Zgłoszenia Dziennik Polski
„Nr. 23971“. 24302

GORSZCZAKĘ rutynowaną
przyjmie zaraz. Pracownia
gorszów i blejzów „Graża“
Kraków, św. Tomasza 8.
24146

POTRZEBNA bezwzględnie
uczniwa, dobrze gotująca do
zajęcia się małym domem.
Warunki dobre. Zgłoszenia
Dziennik Polski „Nr. 24049“.

BUFETOWA rutynowana po-
trzebna zaraz. Zgłoszenia
Bar pod Bachusem, Floriańska
55. 24303

TRYKOTARKE na okrągłą
maszynę oraz pomocnicze —
przyjmie. Kraków, ul. Wene-
cja 19. Pracownia. 24025

WYCHOWAWCZYNI nauczy-
cielki i przedszkolanki po-
szukiwane. Zgłoszenia do
Dziennika Polskiego „Nr.
24008“. 24008-2

MOTLARZ samodzielny z
pomocą do szycia, robota od
szkółki potrzebny zaraz. —
Zgłoszenia Spokojna 5/6 od
Czarnowiejskiej od godz. 16.
24010-2

Posad poszukują

PRACOWNIK handlowy —
branża żelaznej z długoletnią
praktyką, biegły w kores-
pondencji, kalkulacji, prowa-
dzeniu kartoteki i magazynu
poszukuje odpowiedniej
posady. Dziennik Polski —
„Nr. 24028“. 24028-2

POŁOŻNA po dwuletniej
szkole z kilkuletnią prakty-
ką polnej i pielęgniarstwa,
przyjmie posadę w szpitalu.
Zgłoszenia Dziennik Polski
„Nr. 24144“. 24144-2

SAMODZIELNY księgowy-
bilansista poszukuje pracy
w Krakowie. — Zgłoszenia
Dziennik Polski pod „Nr.
24050“. 24050-2

POMOCNIK handlowy (bran-
ża papirnicza) szuka pracy.
Zgłoszenia Dziennik Polski
„Nr. 24088“. 24088-2

OGRODNIK poszukuje po-
sady 12 lat praktyki w szko-
łach i w ogrodach, warzy-
wnictwie, nasennictwie sa-
downiczym w tym 3 lata
pracy samodzielnej posiadają-
cy dyplom uznania. Oferty
Dziennik Polski „Nr.
24135“. 24135-2

Kupno

WANILIE stale kupuje —
STROJAS, Kraków, KAPU-
CYNSKA 3. 7509k-9

JABŁKA, wiśnie kupuje
w każdej ilości F-ma Jan Łęcki
Kraków, Starowiślna 46.
23623-10

HOMEK jednorodzinny z o-
grodem w pobliżu tranwaju
kupie, pośredniczy wykuze-
ni. Zgłoszenia Dziennik Pol-
ski „Nr. 24035“. 24035-2

KUPIĘ radiodiodbłornik, mały
super holenderski lub an-
gielski na lampach serii 21,
w bardzo dobrym stanie. Of-
erty Dziennik Polski „Nr.
24170“. 24170-2

MASZYNY BIUROWE nowo-
czesne. Kupno — sprzedaż.
Gołębiowski — Rafalski, św.
Marka 27, 508-18. 24127-3

FOTOGRAFIE nagrobkowe,
porcelanowe, wykonuje „Fo-
toceramika“, Warszawa, Si-
korskiego 33. Informacje li-
stownie. 6429k

„OPEL-BMZ“ 3.5 tony prze-
dany. Wiadomość telefon
53903. 24032

Sprzedaż

FOTOGRAFIE nagrobkowe,
porcelanowe, wykonuje „Fo-
toceramika“, Warszawa, Si-
korskiego 33. Informacje li-
stownie. 6429k

KAPA koronkowa na dwa
łóżka do sprzedania. Prażmo-
wskiego 17, miesz. 10. 24031

OPONY 7.50×20 sprzedam.
Zgłoszenia Kraków, Prażmo-
wskiego 69, m. 7. 24036

SYPIALNIE, szafy trójdziel-
ne, kombinowane łapczan,
jadalnię sprzedam — Stawo-
wiślna 35 w sieni na prawo.
Referencje wymagane. 23260-10

PIANINA — fortepiany oka-
zycznie sprzedaje — kupuje.
Kwiatkowski, Kraków, Szpi-
tańska 20. 23477-10

POWOZIK (bryczkę) na pne-
umatykach, pierwszorzędny
stan łanio sprzedam. Kra-
ków, Łagiewniki, Reymonta
484. 23983-2

OBRAZKI ślubne, szczęśli-
we, złote, srebrne, double
oraz pierścionki zaręczynowe
— naszyjnik, puderniczki,
papierosnice i zegarki z
gwarancją poleca firma Ga-
liński, Kraków, Stradom 25.
Sklep. 24310

KOLDRY, łóżeczka dziecięce,
otomany poleca sklep, Kra-
ków, Floriańska 26. 24313

HALA MEBLOWA Kraków,
Grodzka 59, telefon 553-95 —
sprzedaje — kupuje używane
meble. 24321-4

FREZARKĘ, maszynę stolar-
ską sprzedam, Kraków, ul.
Spokojna 30/3 (boczna Czarn-
owiejskiej). 24324

KABRIOLIMUZYNE „Opel“,
1.3 l., stan pierwszorzędny
sprzedam. Urzędnicza 41/8.
24328

SPRZEDAM motor 500 z ko-
szem „Zündapp“, stan do-
bry, zarejestrowany. Poronin
Suche, gremplarnia. 24023

FISHARMONIE małą i tele-
fonem sprzedam. Meiselsa 8,
m. 12 od 14—16. 24037

WOZY marki Citroen 5-to-
nowy i 1 1/2-tonowy na ben-
zynę i drzewo — w dobrym
stanie, na chodzie sprzedam
natychmiast. — Wiadomość
Cukiernia, Kraków, Długa 68.
24155

SAMOCCHÓD kabrioletowy
czterokołowy sprzedam lub
zamienię za motocykl. Dzien-
nik Polski „Nr. 24158“. 24158-2

UDZIAŁ w zaprowadzonej,
rentownej wytwórni chemicz-
nej sprzedam tanio. Dzien-
nik Polski „Nr. 24160“. 24160-2

PIĘKNE dwa breitschwamne
perskie, serwis czeski, zko-
cony, biurokowe sprzedam
Kraków, Józefów 11,
m. 11. 24164

SZCZAWIOWY kwas 400 kg
sprzedam. Oferty Dziennik
Polski „Nr. 24173“. 24173-2

RADIO-Super (Blaupunkt) —
5 zakresów fal, stalowe lam-
py sprzedam — ul. Mogilska
65, m. 4. 24044

SZTUCZNE KWIATY. liście,
CYKASY. Preparowane roślin-
y, liście naturalne. SZARY
z. Materiały wieńcowe. —
Korzenie — Goldberg. Sego-
wiec, Prez. Bieruta 21. Tel.
616-91. 7725k-5

MOTOCYKL B.M.W. „500“
bardzo dobry stan sprzedam.
Zgłoszenia Dziennik Polski
„Nr. 23733“. 23733-2

AIREDALE-TERIER 6-ty
godzinowy, czystej rasy tani
do sprzedania. Kraków, Bar-
ska 24. (Dębinki). 23780

SINGERA maszyna elektry-
czna okazuje się do sprzedania.
Słaska 4, m. 3. w godz. mię-
dzy 15—18. 24112

WELONY oraz wszelkie arty-
kuły ślubne sprzedaje — ku-
puje — wypożyczanie. Kra-
ków, Starowiślna 37. 24130

FRANCUSKIE gryfony —
szczęśliwa — do sprzedania.
Wola Justowska, willa „Da-
browa“. 24043

KAPA koronkowa na dwa
łóżka do sprzedania. Prażmo-
wskiego 17, miesz. 10. 24031

OPONY 7.50×20 sprzedam.
Zgłoszenia Kraków, Prażmo-
wskiego 69, m. 7. 24036

WARSZTAT tkacki mien-
zany sprzedam. Blich 6, m.
12, godz. 13—16. 24166

SETKĘ Wanderer oraz Moto-
rower sprzedam. Zgłoszenia
Dziennik Polski „Nr. 24163“.

SPRZEDAŻ
nieruchomości

DOMKI jednorodzinne —
wolne. — Wille — parcele
sprzedaje. Kraków, SIENNA
5. 24323-3

OKAZJA! Wille dwurodzin-
na, ogród, mieszkanie wolne
sprzeda TRZOPEK, Kraków,
Floriańska 16. 23993-3

SPRZEDAM dom jednorodzin-
ny, blisko Krakowa i PIE-
TROWY z ogrodem miesz-
ka. 4 pokoi, komfort, wolne bez
pośredników. Wiadomość —
Wieliczka, Mieszczańska 8/1.
23887-2

W KRAKOWIE — sprzedam
dom nowy, jednopiętrowy —
wolne natychmiast 2 pokoje
komfort, śródmieście. Oferty
Dziennik Polski „Nr. 23968“.
23968-2

KAMIENICE komfortowe, do-
my parterowe — wolne mie-
szkania wille, gospodarstwa,
parcele duży wybór sprzeda
biuro CHOWANCA, Kraków,
św. Gertrudy 2. 23986-2

ZAWIADAMIAM — że Biuro
kupna — sprzedaje nierucho-
mości — Józefa TRZOPKA,
przeniesiono z Wielopola 8
na Floriańska 16. Tel. 552-32.
23994-3

KAMIENICE trzypiętrowe —
komfort, Biskupia, dwupię-
trowa, komfortowa, Szyma-
nowskiego. — WILLE dwuro-
dzinna, komfort, ogród, wol-
na, WILLE dwurodzinna —
komfortowa, móg ogrodu o-
wocowego, wolna, Skawina
oraz wielki wybór domów —
wolińskich, parcel sprzed —
„TRANSAKCJA“, Jagielloń-
ska 9. 23991-3

POŁOWE pięknej, nowej ka-
mienicy okolica Panu, kom-
fort natychmiast sprzeda —
„Przyszłość“, Bracka 6.
24316

SPRZEDAM dwa morgi pola
oraz parcelę budowlaną ko-
ło Krakowa (kierunek Swo-
żowice). Wiadomość, Kra-
ków, Stradom 5, m. 21. Tel.
574-86. 24317-2

W okolicy Żywca sprzedam
fabrykę nadającą się do wy-
robów drzewnych wraz z na-
pędem, maszynami i traktem.
Oferty „Czytelnik“, Bielsko
pod „Trak“. 7695k

POŁOWE kamienicy dwupię-
trowej wolne mieszkanie —
(Podgórze) sprzeda KULCZYK
Karol, Kraków, Basztowa 10,
m. 1. 23987

DOM drewniany cztery ubi-
kacje wolne, stan dobry do
sprzedania. Borek Fałęcki —
ul. Dworska 125. 24149

LOKALU biurowego do 200
m² nadającego się przy tym
na laboratorium poszukuje-
my. Wiadomość kierować
tel. 539-03. 24033

POKOJU umebowanego lub
nie z częściową używalno-
ścią kuchni centrum miasta
poszukuje bezdzielne małże-
ństwo. Oferty Dziennik Polski
„Nr. 24157“. 24157-2

SOLIDNY, wypłacalny po-
szukiwa komfortowego, nie-
krepującego, sublokatorskie-
go pokoju bez mebli ewent-
ualnie umebowanego. Oferty
Dziennik Polski pod „J.M.“
1475“. 7734k

MAGISTER praw, sytuowany
kawaler poszukuje pokoju z
wejściem tylko wprost z kla-
tki schodowej. Referencje.
Gwarancja zachowania hono-
rowego. Spotkanie w mie-
scu wskazany. Warunki do
omówienia. Oferty „Par“
Rynek 46 pod „Wypłacalny“
7698k

POSZUKUJĘ pilnie jednego
pokoju z łazienką (garsonie-
ry). Koszty remontu zwróce.
Oferty Dziennik Polski pod
„B.C. 103“. 7735k

ZAMIEŃIĘ słoneczny, ładny
pokój w Podgórzu przy tram-
waju na pokój z kuchnią. —
Dzielnica obojetna. Koszty
remontu inne zwróce. Zgło-
szenia Dziennik Polski „Nr.
24078“. 24078-2

MIESZKANIE dwupokojowe
pełnokomfortowe, przy ul.
Urzędniczej zamienię na po-
dobną 3 lub 4 pokojową. —
Zgłoszenia Dziennik Polski
„Nr. 24039“. 24039-2

LOKALU sklepowego wraz z
magazynem w okolicy Placu
Klepańskiego lub ul. Długiej
poszukuje Spółdzielnia. Mo-
żliwość zatrudnienia w spół-
dzielni. Zgłoszenia telefon
502-06. 24040

ODNAJMĘ wspólny pokój z
utrzymaniem panience in-
telligentnej 15—17 lat. For-
tepian, ewentualna pomoc w
nauce. (Lwówianka). Oferty
Dziennik Polski „Nr. 24165“.

POKOJU z używalnością ku-
chni, Kraków lub najbliższa
okolica poszukuje nauczy-
cielka zaraz. Oferty Dzien-
nik Polski „Nr. 24167“.

GOSPODARSTWO 8 móg
do wydzierżawienia. Wiado-
mość Kraków, Król. Jadwigi
149b. 24138

NAPRAWY zegarków, budzi-
ków, biżuterii złotej wyko-
nuje najtaniej — Gajewski,
Kraków, ul. Starowiślna 28.
24128-7

ZGUBIONO kartę rejestra-
cyjną RUK Brzesko na na-
zwisko Kuczek Stanisław —
Jadowniki, pow. Brzesko. 24327

ZGUBIONO zaświadczenie
RUK Kraków, legitymację
Ubezpieczalni, Związku Za-
wodowego, rejestrację to-
werową Serda Tadeusz. 24154

ZGUBIONO świadectwo ukoń-
czenia gimnazjum ogóln-
naukowego w Mieście na
nazwisko Łocówna Stanis-
ława. 24156

ZGUBIONO legitymację Wy-
działu Politechnicznych w
Krakowie na nazwisko —
Chrzanowska Zofia. 24161

ZGUBIONO kartę rejestra-
cyjną RUK Kraków, na na-
zwisko Smetana Tadeusz. 24162

NA linii kolejowej Szczecin-
Katowice skradziono w dniu
6 sierpnia 1948 kwiaty i
ozdoby. Przedstawiciel
Wydawnictwa „Życie Gospodarcze“
Boberowicz Marianowi. Pod-
szyszanie się pod przedsta-
wicielstwo Spółdzielni pości-
ganie odpowiedzialności sądo-
wej. 24172

ZGUBIONO legitymację Nr.
41657 wydaną przez Zw. Zaw.
Transportowców — Oddział
Automobilistów w Krakowie
na nazwisko Rdzanek Karol,
Kraków. 24174

UNIEWAŻNIAM skradzione
zaświadczenie rejestracyjne
wydane przez RUK Kraków
Mieślo dnia 3. II. 1945 r. —
Skwirzyński Jerzy, Kraków,
Bronowicka 35. 7745k

Zlecenia pisemne na zamieszczanie ogłoszeń wyko-
nujemy tylko po uprzednim przekazaniu należności prze-
kazem pocztowym lub wpłatą na nasze konto w PKO
Nr IV-111. Na odwrocie arkusza galezy bez-
warunkowo zaznaczyć, że pieniądze przesłane są na ogło-
szenie. Omyłki drukarskie nie niekwalifikujące treści
ogłoszenia nie upoważniają do żądania bezpłatnego
przedruku lub zwrotu zapłaconej należności. 510gr

FILATELIŚCI
KARNETY I KOPERTY
pamiątkowe
VII Wyścigu Kolarskiego
DOOKOŁA POLSKI
są do nabycia
w Księgarni „Czytelnika“
KRAKÓW, PLAC MARIACKI 9
Cena jednego karnetu lub koperty wy-
nosi przy odbiorze na miejscu zł. 100,
przy przesyłce poczt. listem poleconym
zł. 150. — Przy zamówieniach zamie-
scowych opłata porównawcza polecona do
10 sztuk zł. 50. od 10 sztuk w zwyż
zł. 100.
Zamówienia zamiejscowe należy
kierować pod adresem:
Księgarnia Spółdzielni Wydawniczo-
Oświatowej „Czytelnik“ Pl. Mariacki 9,
z jednoczesnym wpłaceniem pieniędzy
na konto PKO Kraków, Nr. IV-222.
520gr-3

OGŁOSZENIE TEKSTOWE: (układ 5-cio szpaltowy) za 1 mm szer. szpalty 52 mm: do 70 mm zł. 120.—; od 71 mm — 120 mm zł. 165.—; od 121 mm — 200 mm zł. 200.—; od 201 mm — 300 mm zł. 240.—; ponad 300 mm zł. 310.—. OGŁOSZENIA ZA TEKSTEM: (układ 8-mio szpaltowy) za 1 mm szer. szpalty 34 mm: do 70 mm zł. 55.—; od 71 mm — 120 mm zł. 70.—; od 121 mm do 200 mm zł. 85.—; od 201 mm — 300 mm zł. 100.—; ponad 300 mm zł. 130.—. NEKROLOGI ZA TEKSTEM: (układ 8-mio szpalty) za 1 mm szer. szpalty 34 mm: do 70 mm zł. 35.—; od 71 mm — 120 mm zł. 50.—; od 121 mm — 200 mm zł. 90.—; od 201 mm — 300 mm zł. 120.—; ponad 300 mm zł. 150.—. OGŁOSZENIA DROBNE: Za słowo zł. 30. — Dla poszukujących pracy zł. 15. — Najmnie-
szo 10, najwięcej 40. Pierwsze słowa i słowa tłustym drukiem liczy się podwójnie. W niedzielę i święta 30% drożej. Zastrzeżenie miejsca
50% — wśród drobnych do 50 mm w 1 szpalcie —
Ogłoszenia gratulacji i życzeń w rubryce „Wzrost i rozwój“ itd. —
mogą być zamieszczane tylko jako ogłoszenia łamowe (szpaltowe) zwyczajne — za tekstem. — Przy ogłoszeniach kliszowych — bez zestawu — liczy się rzeczywisty wymiar ogłoszenia.

OGŁOSZENIE TEKSTOWE: (układ 5-cio szpaltowy) za 1 mm szer. szpalty 52 mm: do 70 mm zł. 120.—; od 71 mm —

Podczas trwania Wystawy ZO Wrocław jest miastem, gdzie prawie codziennie odbywają się ogólnopolskie zjazdy i konferencje.

W dniach od 12—15 sierpnia obradują dyrektorzy i kierownicy Powszechnych Domów Towarowych z całej Polski. Zadaniem

Wrocławskie Redakcja „Dziennika Polskiego” ul. Jackowskiego 14 godz. 14-15, tel. 81-81

zjazdu jest wymiana dotychczasowych doświadczeń i przedyskutowanie działalności PDT w przyszłości — szczególnie w dziedzinie handlu detalicznego.

W piątek rozpoczęły się obrady ogólnopolskiego zjazdu naczelników wydziałów wodno-melioracyjnych i kierowników robót, na który przybyło około 180 osób. W otwarciu zjazdu uczestniczyli: wiceminister Rolnictwa dr Kowalski, dyrektor dep. wodno-melioracyjnego inż. Matul, wicewoj. Kulczycki.

Na 19 i 20 sierpnia zapowiedziana jest również ogólnopolska konferencja kierowników wydziałów społeczno-wychowawczych spółdzielni spożywczych.

Dzięki temu, że konferencje te obradują właśnie we Wrocławiu, przedstawiciele różnych grup społecznych, związków, instytucji mogą się zapoznać z naszym trzyletnim dorobkiem na Ziemniach Odzyskanych, który tak wspaniale dokumentuje Wystawa. Programy zjazdów przewidują bowiem zawsze zwiedzanie WZO.

Zadania Komitetów Propagandy WZO

Powołane swego czasu do życia Obywatelskie Komisje Daniny Narodowej przekształcone zostały obecnie na Obywatelskie Komitety Propagandy Wystawy Ziem Odzyskanych. Komitetów tych jest na terenie całego kraju kilka tysięcy.

Komitety powinny nawiązać kontakt ze wszystkimi miejscowymi zakładami pracy zatrudniającymi pracowników oraz ze wszystkimi organizacjami osób pracujących samodzielnie. Należy im rozesłać otrzymane z Centrali drukowane materiały propagandowe oraz zorganizować prelekcje, w których delegaci znający Wystawę z osobistego zwiedzania lub z innych źródeł, wyjaśnia zebrałym wielkie znaczenie oraz wysoką artystyczną i propagandową wartość Wystawy Ziem Odzyskanych. Od razu też należy sporządzić listy osób pragnących zwiedzić Wystawę Ziem Odzyskanych, ustalać terminy wycieczek i organizować ich zgłoszenie poprzez „Orbis” bezpośrednio do placówek wojewódzkich tego biura, albo za pośrednictwem Komunalnych Kas Oszczędności, które są lokalnymi delegaturami „Orbisu” do spraw Wystawy, posiadającymi na sprzedaż bilety wstępu na Wystawę, karty aprowizacyjne, kwaterekowe etc.

FRASZKA WROCŁAWSKA

Przed pawilonem Przemysłu Fermentacyjnego

„Pewien pan tego wina popił, Poprawiał gęsto kinem kłm, Potem przed żoną się tłumaczył: — Nie moja wina — wina win!”

LEONARD SAKOWICZ

KONKURS

dla zwiedzających WZO

Redakcja „Dziennika Polskiego” ogłasza nieustający Konkurs na opis wrażeń z Wystawy Ziem Odzyskanych. Udział w Konkursie mogą wziąć wszyscy Czytelnicy „Dziennika Polskiego”.

Opisy wrażeń z Wystawy Ziem Odzyskanych i Wrocławia w dowolnej formie literackiej nie mogą przekraczać 150 wierszy druku. Termin przysyłania prac: od zaraz. Wyodróżnione przez Redakcję prace będą drukowane w „Dzienniku Polskim” w czasie trwania Wystawy. Honorarium ryczałtowe za drukowane prace wynosić będzie 3.000 złotych. Po zakończeniu druku wyróżnionych prac konkursowych, zbierze się powołany przez Redakcję Sąd Konkursowy, który przyzna trzy kolejne nagrody. (Skład Sądu Konkursowego i wysokość nagród będzie podana osobno).

Prace na konkurs należy nadsyłać pod adresem Redakcji: Kraków, ul. Wielopole 1 z napisem na pracy i na kopercie: „Praca Konkursowa”. Prace podpisane pełnym imieniem i nazwiskiem powinny zawierać szczególnie zawód oraz dokładny adres autora.

Oczekujemy na prace i życzymy powodzenia.

CODZIENNA KRONIKA WYSTAWY ZIEM ODZYSKANYCH

Sprawy wsi

Kiedy takie chaty będą w całej Polsce?

Najwięcej zagrodę naszą krytykuje „chłopi” z Marszałkowskiej — mówią Władysław Włodarczyk, „wzrostowy” gospodarz wzorowej zagrody na WZO. Taki już jest nasz zwyczaj, że lubimy krytykować wszystko, nawet to, na czym się nie znamy. Byle dla zasady. Zagroda, którą z ramienia Naczelnego Komisarjatu Odbudowy Wsi projektowali inż. Chwalibóg i inż. Cep — ma być może — pewne drobne usterki, które, projektując, trudno było przewidzieć, a które dopiero ujawniło życie. Jednak w samym założeniu pomysł jej jest dobry.

W. Włodarczyk, rolnik z Poznańskiego, posiadający gospodarstwo pod Kłodzkiem, jest obecnie panem na wzorowej zagrodzie wystawowej. Mieszkając w niej już od pewnego czasu, mógł ją dobrze wypróbować i stąd jego opinia o tym gospodarstwie przyszłości jest najbardziej miarodajna. A ta właśnie jest pochiebna.

Przyjrzyjmy się wzorowej wystawowej zagrodzie. Wszystkie zabudowania gospodarcze i dom mieszkalny mają jeden wspólny dach (oszczędność materiału i wygoda).

Część mieszkalna jest jednopiętrowa; na górze posiada dwa pokoje, na dole jeden, kuchnię i spiżarnię oraz mały taras-terandę. Z kuchni poprzez korytarzyki i parnik, gdzie przygotowuje się paszę dla bydła, a który służy też jako łazienka, jest przejście do wspólnej obory i stajni oraz chlewu. Nad nimi strych, a dalej stodoła. W niej znajduje się mrowany silos na kiszonki. Pod stodołą piwnica, a za nią również pod dachem magazyn maszyn rolniczych i wozownia. Jest też osobny składzik na nawozy sztuczne.

Najwięcej dyskusji budzi ten wspólny dach. „A to muchy, a to zapachy, a budowane wbrew zasadom higieny, zacołanie” itd., itd.

— Muchy są w każdym gospodarstwie, gdzie jest bydło — mówi W. Włodarczyk. — Obojętne, czy zabudowania gospodarskie będą razem, czy osobno z mieszkalnymi. Przecież muchom można walczyć różnymi środkami chemicznymi. Na zapachy nie ma rady. Nie są one rolnikowi dziwne, a zresztą w naszym domu nie ma ich na pewno więcej, niż przy innym układzie budynków. Chlew i obora nie stykają się przecież bezpośrednio z częścią mieszkalną. Za to dzięki temu jednemu dachowi mamy tu ogromną wygodę w pracy. Zimą albo podczas deszczu lub po nocy nie trzeba wycho-

dzić z domu, bo wszystko jest na miejscu.

Zagroda jest oczywiście zelektryfikowana i skanalizowana. W oborze i stajni są zastosowane mechaniczne poidła. Stoją tu obecnie 4 krowy i koń oraz dwoje cieląt. Jedno urodziło się już na Wystawie.

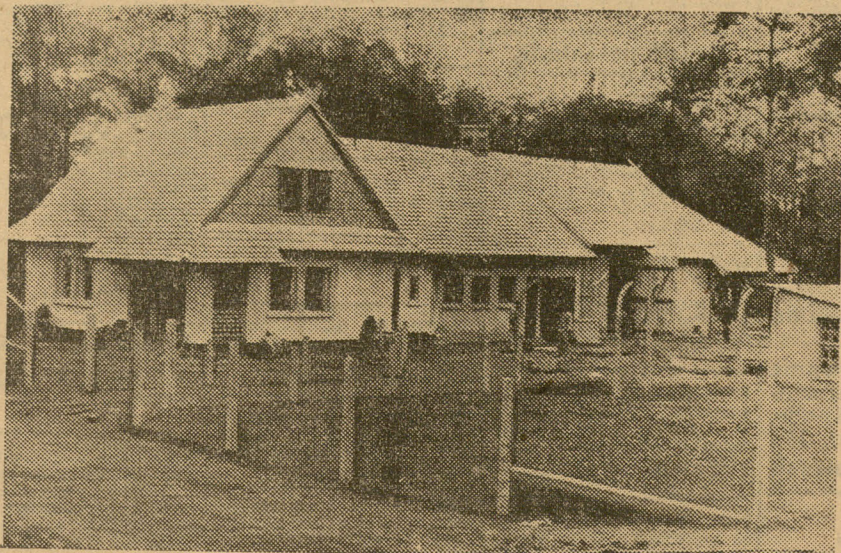

Foto SAP

Wzorowa zagroda wiejska — eksponat WZO.

Gnojownia jest z tyłu za domem. Przed nim umieszczono kurniki, mają szope dla owiec i klatki dla królików — wszystko również pod jednym dachem. Z tego budyneczku jest jedno wyjście na podwórko i ponadto osobne drzwi dla każdej grupy zwierząt na oddzielne, małe, ogrodzone siatka okólniczki dla owiec, kur, kaczek; nieco na uboczu umieszczono pasiekę. W ogródku przy domu rosną warzywa i kwiaty.

Wzorowa zagroda cieszy się wielką popularnością zwiedzających. Jej znaczenie dydaktyczne jest wielkie. Pobudza ona ludzi do myślenia. Dyskusje, czasem bardzo zażarte, są tu na porządku dziennym. W jednym z pokoiów leży na stole książka do wpisywania uwag na temat wzorowej zagrody. Naczelnym Komisarjatem Odbudowy Wsi znajduje w niej wiele ciekawych spostrzeżeń, które posłużą jako pewnego rodzaju materiał ankietowy przy projektowaniu budownictwa wiejskiego. W książce tej można znaleźć słowa zachwytu dla zagrody obok uwag krytycznych. Nie brak uwag i spostrzeżeń w językach obcych, a głównie w czeskim. Są też oczywiście wypowiedzi nie na

temat, będące świadectwem ubóstwa umysłowego tych, którzy się wpisują. Wielu pragnie się tam koniecznie „uwiecznić” i umieszcza swe cenne autografy.

Napisał ktoś w reportażu z Wystawy o wzorowej zagrodzie, że po kilku latach usilnej pracy tak będą

wyglądały wszystkie gospodarstwa chłopskie. Nadmiar optymizmu. Za Ksawerym Pruszyńskim trzeba raczej powtórzyć to, co wpisał on do książki uwag: „Ale kiedy takie chaty będą nie tylko na wystawie?...”. Nie przedkłada jeszcze wszystkie nasze wiejskie gospodarstwa będą wyglądały tak, jak owa zagroda przykładowa. Mają jednak wzór; tworzy się wspólnym doświadczeniem i dyskusją ideał nowoczesnej gospodarki chłopskiej. Wiele udogodnień, które pokazuje to przykładowe gospodarstwo, można już w każdej zagrodzie zastosować. Dlatego rolnicy, przyjeżdżając, oglądajcie, uczcie się, dyskutujcie o tym, co zaboczyście na WZO, a gdy wrócicie do domów próbujcie udogodnić swe zagrody, a o tym co widzieliście na Wystawie opowiadajcie swym sąsiadom.

JAN KALKOWSKI

Bezpłatnie na WZO

KONKURS:

„Poznajemy Ziemie Odzyskane”

Odgadując — na podstawie zamieszczonych w kolejnych numerach „Dziennika Polskiego” (od nr. 198) zdjęć — nazwy 30 miast Ziem Odzyskanych, wygrać można główną nagrodę w konkursie „Poznajemy Ziemie Odzyskane”: bezpłatny przejazd i pokrycie 3-dniowego pobytu we Wrocławiu w okresie WZO. Dokładne warunki konkursu znajdują się w numerach 198 (1237) — 201 naszego piśma.

niemieckich. Było ono jednym z ośrodków germanizacyjnych na Śląsku. Obecnie po powrocie tej ziemi do Macierzy miasto jest ważnym ośrodkiem przemysłowym. Pracuje tu wielka elektrownia, 4 wzorowe kopalnie węgla; rozwija się przemysł tekstylny — szczególnie lniany. Niedawno w mieście tym otwarto Uniwersytet Powsteczny, nad którym protektorat objęła Wszechnica Jagiellońska.

KUPON Nr 26

Fotografia z miejscowości

Imię i nazwisko

Dokładny adres:

Zdjęcie konkursowe Nr 26

Kopalnia, której fragment widzimy na zdjęciu, znajduje się w jednym z ważniejszych miast dolnośląskich. Miasto powstało w średniowieczu na miejscu słowiańskiej osady, gdy po odkryciu tu bogactw mineralnych, książęta zaczęli sprowadzać kolonistów

Informator WZO

IMPREZY

w niedzielę 15 sierpnia

OPERA I TEATR. Opera Byłomska — godz. 19 w Teatrze Wielkim: „Cyganeria”; Teatr Popularny — godz. 20, zespół baletowy: Kółkówna, Papliński, Lewińska, Klonowski. Teatr Dolnośląski — Sala Ratuszowa, godz. 19, farsa z XV w. „Mistrz Pathelin” w przekładzie A. Polewki. Teatr Łalki i Aktora — godz. 19.30, gościnny występ Łódzkiego Teatru Żydowskiego — „Strzały na ulicy Długiej” z Idą Kamińską. Teatr Muzyczny (letni) — godz. 19.30, widowisko „Gwiazdy wśród gwiazd”. Występ 80-osobowego czeskiego chóru dziecięcego Kühna Hala Ludowa, godz. 20.

Konkurs orkiestr wojskowych — Hala Ludowa, godz. 12.

KINA. Śląsk: „Ulica złoczyńców”, Warszawa: „Dragonwyk”, Scala: „Bolero”. Polonia: „Admirał Nachimow”, Tęcza: „Tryumf doktora O’Connora”, Fama: „Siódma zasłona”. Początek seansów: Warszawa, Scala, Polonia — godz. 13.15, 15.30, 17.45, 20; Tęcza, Śląsk: godz. 14, 16, 18, 20; Fama — godz. 16, 18, 20. Poranki o godz. 10.30.

*

14 i 15 sierpnia odbywa się w Izbie Rzemieślniczej na Pl. Muzealnym 16 „Jesienna Rewia Mody”, połączona z występami artystów. Początek o godz. 18.

IMPREZY SPORTOWE

Od 6 dni na drogach Czechosłowacji i Polski walczą o zwycięstwo najlepsi kierowcy Europy w ramach zorganizowanego przez Autoklub Republiki Czechosłowackiej i Polskiego Związku Motocyklowy Międzynarodowego Maratonu Motocyklowego. Wielka ta impreza sportowa znajdzie swój finał na Stadionie Olimpijskim, im. gen. Świerczewskiego we Wrocławiu, dokąd — po przejeździe tysięcy kilometrów — przybędą motocykliści ekip międzynarodowych w dniu 15 bm. Tu też odbędzie się próba szybkości, która zdecyduje o ogólnej klasyfikacji zawodników. Początek imprezy o godz. 10.

*

Drugi dzień mistrzostw w pływaniu i skokach.

Godz. 10 — przedbiegi.

Godz. 16 — finały.

W poniedziałek 16 sierpnia

OPERA I TEATR: Opera Byłomska — godz. 19 w Teatrze Wielkim: „Pan Twardowski”; Teatr Popularny i Teatr Muzyczny — jak w dniu poprzednim.

KINA. Polonia: „Symfonia pastoralna”, Tęcza: „Syrena”, Śląsk, Warszawa, Scala — jak w dniu poprzednim. Początek seansów: Warszawa, Scala, Polonia — 13.30, 17.45, 20; Tęcza, Śląsk — godz. 16, 18, 20. Aktualności w kinie Warszawa — godz. 13—15.

Koncert połączonych orkiestr wojskowych z okręgu wrocławskiego — Hala Ludowa, godz. 19.

IMPREZY SPORTOWE

Zakończenie mistrzostw Polski w pływaniu i skokach.

Godz. 10 — finały.

Godz. 13 — zakończenie zawodów.

Migawki z Wystawy

13 sierpnia zwiedziła WZO wycieczka studentów, absolwentów wydziałów medycyny uniwersytetów amerykańskich. Młodzi goście z USA przyjechali z Pragi. Z Wrocławia udadzą się oni do Oświęcimia i Warszawy.

*

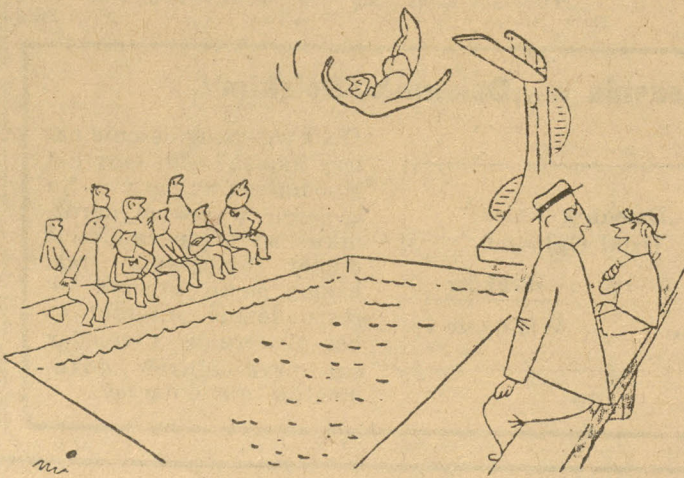
W sobotę do południa przybyło na Wystawę 35 wycieczek, niektóre z nich w liczbie ponad 200 osób.

*

W piątek po południu zaczął padać deszcz, który z małymi przerwami padał również przez dzień 14 sierpnia. Nie wpływa to jednak na zmniejszenie frekwencji na Wystawie.

GWIDON MIKLASZEWSKI

Ojciec i syn

MISTRZOSTWA POLSKI W PŁYWIANIU I SKOKACH WE WROCŁAWIU

— Ty nie mógłbyś tak skakać do wody, tatusiu!
— Dlaczego?
— Przecież mamusia zawsze ci mówi, że ty pewnie nigdy nie wypłyniesz!...